

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

25 JULI 1940 — No. 30

LOSSE NUMMERS 15 CENT

DORSTIGE KELEN

IN DIT NUMMER: DE WETENSCHAP IN DEN BOOMGAARD

Om een betere belichting der vruchten te krijgen, worden de overtollige loten van een pereboompje gesnoeid.

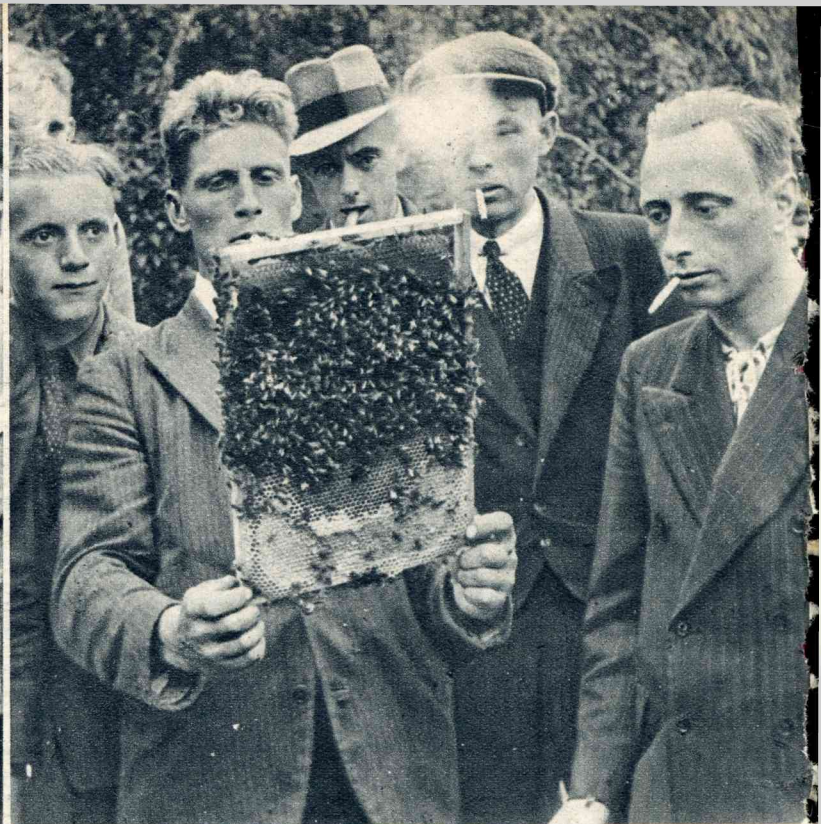
DE WETENSCHAP IN DEN BOOMGAARD

Een reportage van de fruitteeltschool te Geldermalsen

De slagzin „eet meer Nederlandsch fruit” heeft de laatste jaren in onze vaderlandsche landouwen nog al eens geklonken; het succes is niet uitgebleven. Als men echter Nederlandsch fruit wil eten, moet er voldoende goed fruit zijn en 't is de kweker die zorgt dat 't er komt. Men kan nu wel zeggen: de

De fruitteeltschool te Geldermalsen en de woning van den directeur.

Het controleeren van een bijenkast in den boomgaard. Deze bijen worden uitsluitend gehouden voor de bestuiving.

kweker of fruitteler hoeft niets te doen dan het jonge boompje te planten en na zooveel jaren komt er vanzelf fruit aan, want daar zorgt de natuur voor; de fruitteler heeft 't later maar te plukken en in te pakken en dan komt 't wel bij ons, de consumenten.

Zóó doodeenvoudig is de zaak niet! 't Kweken van fruit is een vak, zooals elk ander. 't Valt echter niet te ontkennen, dat er fruittelers waren die van hun zaken dezelfde simplistische voorstelling hadden als 't gros der consumenten; de boomgaarden waren er, daarvoor zorgden indertijd de voorvaderen, 't fruit groeide; 't was wel

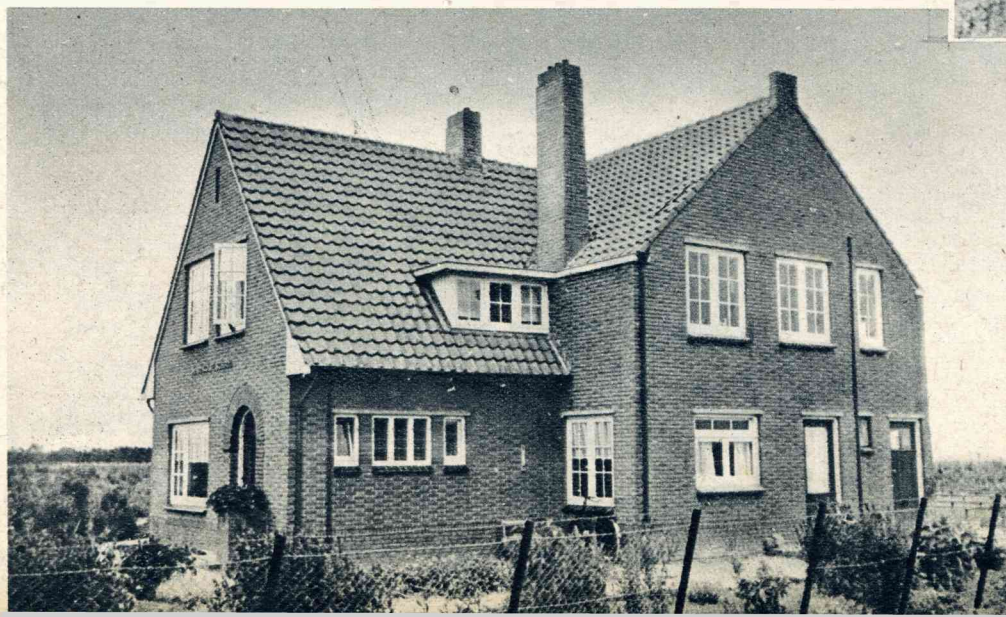
niet altijd even mooi, maar daar kon de kweker niets aan doen. Bemesting gebeurde wel eens als 't zoo uitkwam, evenals het op tijd snoeien. Ook traden allerlei fruitziekten op waar niemand 't fijne van wist, behalve de heeren van de landbouwhoogeschool in Wageningen, maar hoe kon iemand op een school leeren hoe fruit moest worden geteeld?

Daarbij kwam nog, dat weinig kwekers na een fruitjaar wisten welke soort winst had opgebracht en hoeveel. Van kleine, beknopte notities over de uitkomsten van 't bedrijf was geen sprake.

Zooals 't gegaan is in den tuinbouw en in het

Om de kwaliteit te verbeteren en te beletten dat de boom zich te zeer uitput, worden de vruchten gedund.

Met belangstelling luisteren de leerlingen naar de raadgevingen van ir. Gerritsen, den directeur van de fruitteeltschool te Geldermalsen.

Aanschouwelijk onderricht in den boomgaard door den heer J. D. Gerritsen, rijkstuinbouwconsulent.

Het bestrijden van bladluizen met nicotine.

boerenbedrijf zoo is 't ook de laatste jaren gelopen in 't bedrijf der fruitkweekers; de wetenschap deed haar intrede ook in den boomgaard en van deze blijde, zij 't dan ook schuchtere entree had ieder voordeel, die met fruit te maken had, de kweeker, de handelaar en niet 't minst de verbruiker.

als Rijkstuinbouwconsulent. De heer W. v. Dorp, leeraar aan de school, ambtenaar van den Plantenziektenkundigen Dienst, verkeert in 't zelfde geval.

De school te Geldermalsen bestaat sinds December 1937. De duur van een cursus is 13 maanden en loopt van December tot Januari. De lessen worden gegeven

één dag per week, met dien verstande dat de ochtend wordt besteed aan de theoretische vakken in 't schoollokaal en de middag is bestemd voor de practijk buiten. 't Schoolgeld is laag en bedraagt vijf gulden per cursus. 't Spreekt vanzelf dat alleen leerlingen, die in 't fruitbedrijf werkzaam zijn, het onderwijs met vrucht kunnen volgen.

Om practisch te kunnen oefenen met de leerlingen beschikt de school over een fruitteeltdemonstratiebedrijf, waarvan de grond

gehuurd is en waarvoor het rijk een subsidie verstrekt.

Menig lezer zal zich afvragen hoe 't onderwijs op een fruitteeltschool wordt gegeven en welke de vakken zijn. Om te beginnen is er het vak „fruitteelt”. Dit omvat o.a.: Vermenigvuldiging van vruchtboomen, opkweken van boomen, aanleggen van een boomgaard, diverse systemen, beschutting; kennis der soorten en variëteiten, ondergrondbehandeling, sorteren, verpakken, verkoop, bewaareigenschappen van het fruit.

Dan is er het vak bijenteelt. De bijen worden alleen gehouden voor de bestuiving, maar er zit nog heel wat aan vast. Verder komen nog de vakken plantkunde, grondkennis en bemestingsleer, plantenziektenkunde en als gezegd, de practische oefeningen in de boomgaarden.

De fruitteeltscholen in Nederland zijn van groot nut gebleken en de belangstelling der fruittelers in 't geheele land voor deze scholen is groot. Men kan de zaak in 't kort samenvatten door te zeggen dat de kosten der scholen voor de gemeenschap niet de moeite waard zijn en 't nut voor dezelfde gemeenschap niet is te schatten.

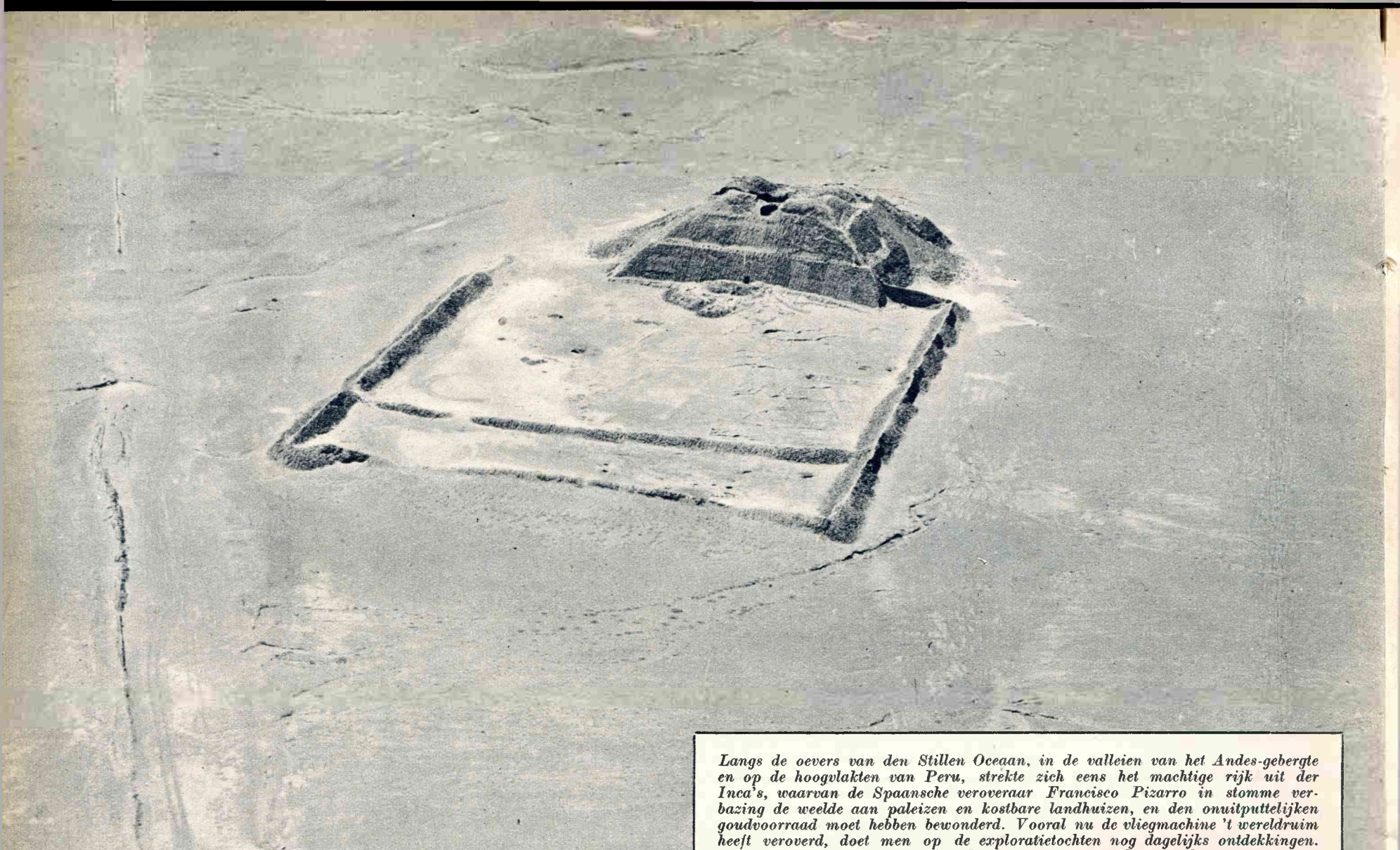

Na het afzagen der doode takken is het noodzakelijk de „wond” af te dekken tegen uildrogen.

Er verreezen in ons land dan hier, dan daar Fruitteeltscholen, gesticht door gemeenschappelijke actie der land- en tuinbouworganisaties en met steun van het ministerie van landbouw. Op 't oogenblik zijn er vijf, nl. te Goes, Maastricht, Terwolde, Didam en Geldermalsen. In deze laatste school maakten we deze reportage. 't Geheim van deze scholen is, dat ze uitstekend werken en de overheid haast niets kosten. De directeur der school, de landbouwkundig ingenieur van Wageningen, de heer J.D. Gerritsen, was reeds ter plaatse in functie

Een kijkje in het leslokaal tijdens het onderricht van ir. J. D. Gerritsen, den directeur der school.

OVERBLIJFSELEN VAN EEN OUD RIJK

Langs de oevers van den Stillen Oceaan, in de valleien van het Andes-gebergte en op de hoogvlakten van Peru, strekte zich eens het machtige rijk uit der Inca's, waarvan de Spaansche veroveraar Francisco Pizarro in stomme verbazing de weelde aan paleizen en kostbare landhuizen, en den onuitputtelijken goudvoorraad moet hebben bewonderd. Vooral nu de vliegmaschine 't wereldruim heeft veroverd, doet men op de exploratietochten nog dagelijks ontdekkingen. Zoo ontdekte een tweetal archaeologen tijdens een tocht per vliegtuig de beide op deze bladzijde afgebeelde merkwaardige overblijfselen van het oude rijk der Inca's. De bovenste is klaarblijkelijk de ruïne van een Inca-tempel in de Chicama-vallei, in de woestijn tusschen Talara en Trujillo. Langs deze bouwvallen voert, zooals op de linkerhelft van de foto duidelijk zichtbaar is uit de lange, bijna lijnrechte streep, een oude heirbaan. Hier trokken eens de met rijken buit beladen plunderkaravanes voorbij van Pizarro, den Spaanschen veldheer. Op de foto beneden ziet men een groep vrij regelmatig gevormde „kommen", die veel gelijken op een modern stadion. Deze liggen vijftien mijl ten noordwesten van Cusco, in de Maras-pampa, een der hoogvlakten van het Andes-gebergte. De beoefenaars der archaeologische wetenschap hebben nog niet kunnen ontdekken of deze vreemde bouwsels amfitheatres zijn door de Inca's bij hun vroegere godsdienstige feesten gebruikt, of verzonken tuinen, concentrisch aangelegd aan den voet van breede terrassen.

TEGEN WIL EN DANK

door Jan Matthijs

Frans stapte van zijn fiets en wischte zich het zweet van zijn voorhoofd. — Sjonge, was dat trappen! En dat bij zoo'n onfatsoenlijke warmte! — Hoe lang was hij nu al onderweg?

Allemeuschen, het was al drie uur en om half twee was hij in Zandheuvelen uit den trein gestapt. Een uurtje fietsen, had zijn vriend Flip hem geschreven. Jawel, die buitenmensen konden overweg met den tijd. Goochelden met kwartiertjes en uurtjes, die bij nadere beschouwing etmalen bleken te zijn.

Goedmoedig mopperend, sleepte Frans zijn fiets naar den kant van den weg en ging er een beetje bij zitten. Pfoei, wat was het warm!

Hoe was hij eigenlijk zoo mal gekomen, om in een dergelijken uithoek van het land zijn kostelijke vacantie te gaan doorbrengen? Waarom had hij Flip's uitnodiging, om bij hem te komen logeeren, feitelijk aangenomen? Hij had toch veel beter een paar weken fijn aan zee kunnen gaan zitten. Zoo wat lekker luieren en dan van tijd tot tijd het water in!

Maar ja, Flip was zijn oudste en beste vriend — op school hadden ze nog samen in één bank gezeten — en hij had hem nu al zoo dikwijls beloofd eens aan te komen.

Hoe hield de vent het anders uit, zoo afgesloten van de beschaafde wereld! Daar moest je schilderen voor wezen, om daar plezier in te hebben.

Toch een goeie jongen, die Flip. Eigenlijk de eenige vriend, die hem was overgebleven. Niet, dat ze nu zoo dik met elkaar waren als vroeger, want oeh, hoe ging dat, hè. Als een man trouwde, had hij geen tijd meer voor zijn vrienden. En Flip was nu al weer een dikke twee jaar zijn vrijheid kwijt....

Maar in ieder geval, tusschen hen bestond nog altijd een vrij geregelde correspondentie, terwijl zijn andere vrienden van vroeger zoo ongeveer van den aardbodem verdwenen schenen te zijn.

Overigens, die brieven van Flip... hij scheen er zich maar matig mee te kunnen vereenigen, dat hij, Frans, het vrijgezellendom bleef verkiezen boven den huwelijkschen staat. Steevast eindigden zijn epistels met de vraag, wanneer hij nu eindelijk ook eens van plan was tot de behoorlijke menschen te gaan behooren en een huwelijksbootje zou charteren.

In zijn laatste brief, waarin hij hem voor de vacantie uitnodigde, ook weer: „Gelijk met jou, hebben we een vriendin van Miep” — Miep, dat was Flip's vrouw en Frans moest toegeven, dat hij het met haar getroffen had — „te logeeren gevraagd. Lya heet ze, en ze is een schat van een meisje. Lief, knap, aardig, enfin, net iets voor jou, als je er ten minste ooit toe zult kunnen besluiten een verstandig man te worden, gelijk dat een knaap van jouw leeftijd past....”

Een oogenblik was Frans werkelijk nijdig geweest en hij had er ernstig over gedacht niet te gaan. Welzeker, hij zou daar zijn zuurverdiende vacantie gaan verknoeien door zich een vrouw aan te laten smeren. En nog wel centje, die Lya heette!

Lya, zoo heetten filmsterren en Frans had het land aan zulke dames. Hij kon zich het type precies voorstellen. Een akelig, verwaand, modern product. Dancing, jongenskop, lippenstift, geschoren wenkbrauwen en twee doosjes sigaretten per dag. Van die scherpe Amerikaansche.

Nee, die juffrouw Lya was bij hem aan het verkeerde adres. Als hij nog es ooit in z'n leven trouwde, dan zou het met een vróuw zijn, een echte vrouw, die langere haren had dan een man, niet aan hooge literatuur deed, en onbekend was met de bediening van automobielen en motorrijwielen, maar die lekker koken kon en sokken stoppen en... nou ja, een heel enkel sigaretje kon er dan desnoods nog mee door....

Kom, hij moest maar weer eens opstappen. Hoe lang zou hij nog moeten trappen, eer hij er was? Dat er nu ook op heel dien langen weg geen sterveling te zien was, wie hij kon vragen.

Stil es.... daar kwam iets aan. Daar, van denzelfden kant, waar hij vandaan gekomen was. Zeker een of andere boer of boerin, die hier thuis hoorde. Van Zandheuvelen was in elk geval weinig waarschijnlijk, want als daar drie treinen per dag stopten, zou het hem verbazen. Het scheen iemand op de fiets te zijn, want het kwam snel dichterbij. Ja.... een vrouw was het, een meisje.

„Neemt u me niet kwalijk, maar zou u mij kunnen zeggen....”

De woorden bestieven Frans op de lippen, en hij zag er bepaald hôte uit, toen hij haar met groote oogen aan bleef staren.

Zij was van haar fiets gestapt en glimlachte vriendelijk.

„Waarmee kan ik u van dienst zijn?”

Frans scheen haar niet gehoord te hebben. „Nee, maar, hoe is het mogelijk — zoo'n mooi meisje hier in deze rimboe!” zei hij uit den grond van zijn hart.

Haar glimlach verdween.

„Laat u me daarvoor van mijn fiets stappen,” werd zij nijdig, „om me laffe complimentjes te maken? — Goedenmiddag, meneer!”

Even bleef Frans haar beduusd nastaren.

Wat drommel, zij had gelijk! — Wat was hij ook voor een kaffer, voor een lompe, ongelikte heer!

Snel sprong hij op zijn fiets en peddelde haar achterna.

„Pardon, juffrouw.... neemt u mij niet kwalijk! Ik bied u mijn excuses aan!” hijgde hij. En toen zij, zonder te antwoorden, doorpeddelde: „Maar luistert u nu toch eens!”

„Ik luister liever niet naar heeren, die op eenzame landweggetjes zulk soort dingen tegen meisjes zeggen!” Zij wierp hem een vernietigenden blik toe en spurtte verder.

„Nee, nee, werkelijk.... ik bedoelde het niet zoo. Ik was totaal verrast, weet u. Ik had niet gedacht in deze woestenij een dame.... een dame als u aan te treffen. Ik dacht, dat hier alleen maar boeren woonden en toen ik u in de verte zag aankomen, was ik ervan overtuigd, dat u een boerinnetje was.”

„O, dank u wel!”

„Nu begrijpt u me al weer verkeerd. Het is.... ik bedoel.... dat kon ik toch niet weten, toen u zoo ver af was en toen....”

„Hm,” en onderzoekend keek ze Frans, die haar nu toch wel weer wat mee scheen te vallen, aan. „Ik zal u voor dezen keer dan maar gelooven,” zei ze en de glimlach, die hem daarstraks zoo beduusd had gemaakt, keerde terug. „En vertelt u me dan nu maar eens, waarom u me eigenlijk aanhield.”

„Dat zit zoo, ziet u,” legde hij uit. „Ik moet bij een vriend van me zijn, die hier ergens in de buurt woont. Hij had me geschreven, dat het maar een uurtje fietsen was van Zandheuvelen af, maar ik ben zoo langzamerhand al twee uur onderweg. Nu had ik u willen vragen, of u hier misschien bekend is en weet....”

„Hoe heet die vriend van u dan?” vroeg ze wantrouwend.

„Flip — Flip Boenders. Hij is kunstschilder en ik zou bij hem komen, om mijn vacantie....”

„Maar dan.... dan bent u.... dan bent u....”

„Ik ben Frans Putters!”

„U bent....” en tot zijn groote verbazing zag hij, dat zij hem met iets van afschuw in haar blik aankeek. „Maar dan wil ik niets met u te maken hebben, meneer!” riep zij boos. „Laat u mij met rust en doet u alstublieft geen moeite, om verder met mij mee te rijden!”

En vóór de totaal verslagen Frans goed en wel begreep, wat er gebeurde, had het meisje er een flink vaartje in gezet en schoot voor hem uit.

Dat werd Frans te kras. — Wat zou hij nú beleven? Waarom wilde zij niets met hem te doen hebben? Voor zoover hij wist, had hij haar nog nooit van zijn leven ontmoet. Of, voor zoover hij wist.... dat was wel zeker! Want, als hij haar eerder ontmoet had, dan.... dan.... nou ja, er was nu geen tijd, om te bepeinzen, wát dan. Maar in elk geval was hij zich niet van het

minste kwaad bewust en het was toch te dwaas, dat zij daar voor hem weg vluchtte, of hij een of andere schavuit was!

Hij spurtte haar achterna, maar zij trapte zoo hard zij kon en hijgend vlogen zij achter elkaar aan over den stoffigen weg.

Na een kwartiertje waren zij beiden buiten adem en het meisje gaf het 't eerste op.

Zij gooide haar fiets tegen den berm van den weg en liet zich in het gras neervallen.

Frans volgde haar voorbeeld en de eerstvolgende vijf minuten bleven zij uitpuffen.

Toen informeerde Frans: „Zoudt u mij misschien willen vertellen, juffrouw....”

„Zwijgt u, meneer!” riep zij, met komische heftigheid.

„Maar....” protesteerde Frans.

„Hebt u mij niet verstaan? — Als u mij niet met rust laat, roep ik om hulp!”

Toen moest Frans toch eventjes lachen en naar alle zijden tuurde hij rond over de eenzame, verlaten hei, waarboven de zon stond te branden.

„Ik geloof....” wilde hij beginnen.

„U hebt gelijk,” viel zij hem in de rede. „Er is in geen velden of wegen een levende ziel te bekennen. Maar ik neem toch aan, dat u genoeg „heer” bent, om, als een dame u verzoekt van uw gezelschap verschoond te blijven, u niet verder op te dringen!”

„Nu zijn we er!” meende Frans. „Natuurlijk ben ik genoeg „heer” om, als een dame enzoovoorts, enzoovoorts. Maar als u daarvan zelf overtuigd bent, begrijp ik niet goed, waarom u zoo hard voor me wegloopt!”

„Omdat ik al een hekel aan u had, voor ik u ooit gezien had, meneer. U bent immers Frans Putters, de brave man, met wien ze me willen laten trouwen!”

„Hè?”

Met open mond staarde Frans het meisje aan.

„Laten trouwen? — Met mij? — Wie?”

„Zij. — Uw vriend en zijn vrouw. Doet u nu maar niet, alsof u nergens van weet, want u bent natuurlijk ook in het complot. Maar ik denk er niet over, verstaat u! Ik heb het land aan u! Ik heb altijd het land aan u gehad!”

Plotseling ging Frans een licht op.

„Dan bent u.... dan bent u zeker.... Lya!”

„Ja, ik ben Lya en....”

Een onbedaarlijk gelach belette haar verder te gaan. Frans sloeg zich op de knieën van pret en scheen niet te kunnen ophouden.

„Daar begrijp ik niets van! — Het staat u mooi, me zoo uit te lachen!”

„Ik lach u niet uit! Ik lach, omdat.... omdat....” en toen vertelde hij haar van Flip's brief aan hem en met welke gevoelens zoo ongeveer hij hier naar toe was gekomen.

Een kwartier later lachten ze allebei....

Frans' vacantie ten huize van zijn vriend Flip verliep in alle genoeglijkheid.

Merkwaardig was het alleen, dat, toen hij drie weken later, met een allerliefst meisje met prachtige blauwe oogen en heerlijk, goud-bruin krullend haar, den langen weg naar het stationnetje in Zandheuvelen afpeddelde, die lange weg heelemaal niet lang meer was. Merkwaardig ook, dat hij nog altijd niet van flimsterren hield, maar wél van Lya. En 't allermerkwaardigste: de brieven van zijn vriend Flip hadden nadien een ander slot....

IN PARK SONS-BEEK (ARNHEM)

Het Huis te Ruurlo in het fraaie landschap van de Graafschap.

Kasteelen in Nederland

door

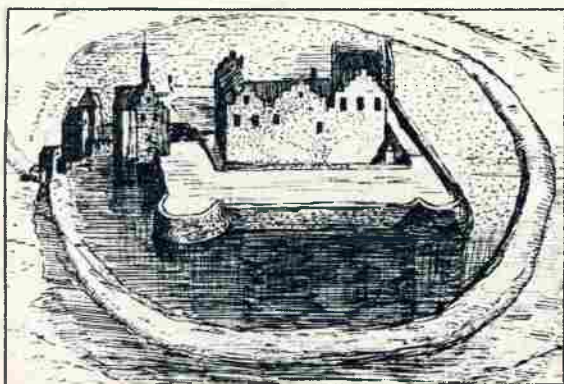
Jhr. dr. E. O. M. van Nispen tot Sevenaer

In Gelderland zijn de kasteelen te talrijk om zelfs maar naar eenige volledigheid te streven in dit bestek. Op een gedeelte van den Gelderschen bodem liggen er zooveel bij elkaar, dat ik niet kan nalaten hier even de aandacht er op te vestigen.

In den loop der eeuwen zijn langs de Vordensche beek over een afstand van 12 km zooveel sterke huizen door den landadel opgericht, dat heden ten dage een achttal nog steeds een aantrekkingspunt vormt voor den toerist; de „achtkasteelentocht” van den A.N.W.B. dankt er zijn bestaansrecht aan en heeft er bekendheid aan gegeven. En wat dezen tocht zoo aantrekkelijk maakt is wel de omstandigheid, dat het boschrijke Gelderland hier op zijn mooist is.

Het huis Wildenborch, zooals het er in het midden der 17de eeuw uitzag. Naar een oude gravure.

Duidelijk spreekt hier de saamhoorigheid, de eenheid tusschen kasteel en omgevende natuur; hier ook voelt men aan, dat de geslachten, die de kasteelen stichtten en ze in stand hielden, met den grond en zijn bewoners verknocht waren en zijn. De opmerking van Werner in zijn „Geldersche kasteelen”, I, blz. 322, dat de geschiedenis van een land onverbrekkelijk samenhangt met die zijner ridderlijke en edele geslachten, die de leiders en weldoeners der bevolking zijn geweest in vreedstijd, haar verdedigers tegen vorstelijke willekeur, haar aanvoorders tegen den vijand, haar waardig voorbeeld in leven en streven, geldt zeker voor de streek tusschen Ruurlo en Vorden.

De natuur stemt tot rust, tot vreedzame genieting van natuurschoon en het is, alsof de kasteelen hier onder dezen invloed zijn geraakt. Hoe voornaamrustig ligt daar het kasteel van Ruurlo! Het is geen onverwinnbare sterkte, die, zich van haar kracht bewust, als het ware den tegenstander tart haar te benaderen. Al komt reeds in de XIVe eeuw „een huys en hof” van Ruurlo voor, al moeten in de volgende eeuwen oorlogs- en andere rampen het kasteel niet gespaard zijn gebleven, uit verbouwingen in verschillende eeuwen blijkt, dat de opeenvolgende eigenaren steeds gestreefd hebben naar het in stand houden van een edelmanswoning, naar den eisch van den tijd weliswaar ietwat gewijzigd.

Van de oudste bezitters uit het geslacht van Roderlo (is Ruurlo) is niet erg veel bekend en de schoone bezitting komt al vroeg, in 1420, aan de Van

Heeckerens, aan welk geslacht het — behoudens een onderbreking van 1686-1727, toen het aan het geslacht Schimmelpenninck van der Oye verbleef — tot op den dag van heden gebleven is.

Op stijlcritische gronden kan men aan het gebouw verschillende verbouwingsperioden aflezen; het hoofdgebouw op rechthoekig grondplan behoort nog tot de XVIe eeuw, de zware aangebouwde hoektoren is blijkens een jaartal op de kroonlijst uit 1572, terwijl de thans vrijstaande hoektoren blijkens een jaarsteen in 1572 werd verbouwd en in de eerste helft van de XVIIe eeuw van een helm werd voorzien.

In den loop van deze eeuw hadden eenige algemeene verbouwingen plaats, terwijl blijkens de gekoppelde wapens (Van Heeckeren-Van Lynden) boven den ingang, de eigenaar weer aan 't verbeteren is gegaan, toen het kasteel uit de Schimmelpennincks terug is gekomen aan de Van Heeckerens.

Thans ligt huize de Wildenborch te midden van weelderig geboomte.

Even verder liggen de landelijke „Wierse” en „het Medler”. In hun vredige ligging vermoedt men nauwelijks, dat zij eenige eeuwen terug moeilijke tijden hebben doorleefd, tijden, waarin de inheemsche katholieke bevolking haar Zondagsplichten alleen kon vervullen in afgelegen schuurkerkjes of waarin een kasteelheer en de parochianen den voortvluchtigen priester steun en veiligheid konden verschaffen. Het spreekt vanzelf, dat het herbergen (wat in dien tijd gelijk stond met het verbergen) van een geestelijke veel last en wrijving ten gevolge had. Een brief van den toenmaligen Heer van het Medler, Willem Hendrik van Dorth, aan den Internuntius te Brussel typeert de verhoudingen zoozeer, dat de aanhaling van een gedeelte er van den lezer midden in het verleden plaatst. Willem van Dorth beklagt er zich over, dat voor eenige jaren op een Aschwoensdag een bende gewapende soldaten onder leiding van den schout zijn kasteel is binnengedrongen, woedend het geheele huis doorliep en alles met getrokken zwaard omverhaalde. Toen zij den gezochten priester niet vond heeft de bende haar woede hierover aan het dienstpersoneel gekoeld, „doch ook mijn allerdiarste echtgenoot geslagen en mijzelf, met het pistool op mijn borst gericht, voortgedreven...” Een en ander heeft den schrijver een groote geldboete gekost en veel schade. „Evenwel,” schrijft hij, „heb ik er niet van afgezien, dat in de kapel mijns huizes

de goddelijke diensten verricht werden, niet alleen te mijnen behoefte, maar ook van hen, die in de omgeving wonen."

Het is van belang dit te weten, omdat hierin de verklaring ligt van den bouw der R.K. kerken in Ruurlo, Lochem en het naburige Kranenberg: deze werden in de vorige eeuw gesticht door een freule van Dorth, nazaat van evengenoemden Willem Hendrik.

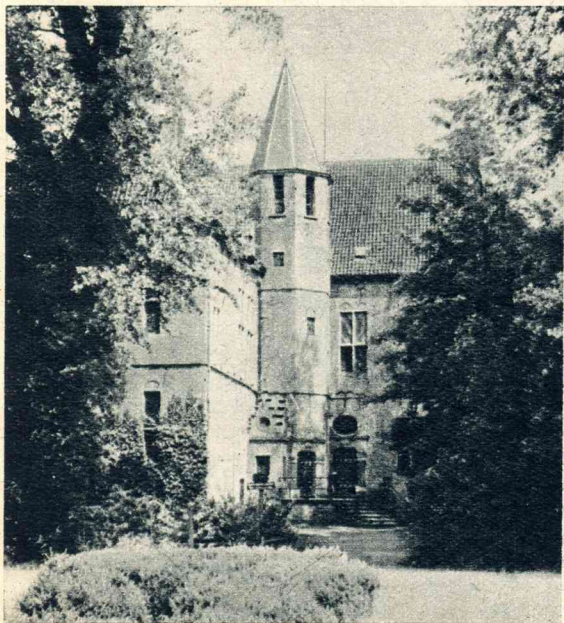
Evenmin maakt de Wildenborch aan den weg van Vorden op Lochem den indruk, dat hij een bewogen verleden achter zich heeft. Op eenigen afstand van het huis doet de afwisseling van acacia's, berken, dennen, beuken en eiken de nabijheid van een belangrijk huis vermoeden en wanneer de zwerfende liefhebber van het eigen land het met klimop begroeide rechthoekige huis ziet en de, in zijn midden er gedeeltelijk voor gelegen, ronde, roode toren hem opvalt, dan geeft hij er zich geen rekenschap van, dat hier eens een machtig roofofstand stond. Zijn ligging te midden van vrijwel ongenaakbare moerassen, zijn grachten, wallen en driedubbele poort waren voor een aanvallende niet gemakkelijk te overwinnen moeilijkheden. De opvallende toren schijnt een overblijfsel te zijn van een der poortgebouwen; behalve de overwelfde kelders en een wapenstein met het wapen der heeren van Wisch herinnert niet veel meer aan het bewogen verleden. En toch was het misschien deze poorttoren, die getuige geweest is van de benarde episode, waarop de bezetting het oogenblik reeds voor oogen stond, dat zij, door den honger gedwongen, de poort zou moeten openen voor de gewapende burgers van Deventer, die in 1490 den Wildenborch opvorderden.

De bezetting redde zich echter door een list. Het eenige varken, dat nog over was, werd bij herhaling aan het schreeuwen gebracht, zoodat de belegeraars, die alleen in uithongering een middel tot overgave zagen, en in de meening verkeerden, dat er varkens geslacht werden, misleid en misnoegd af-trokken.

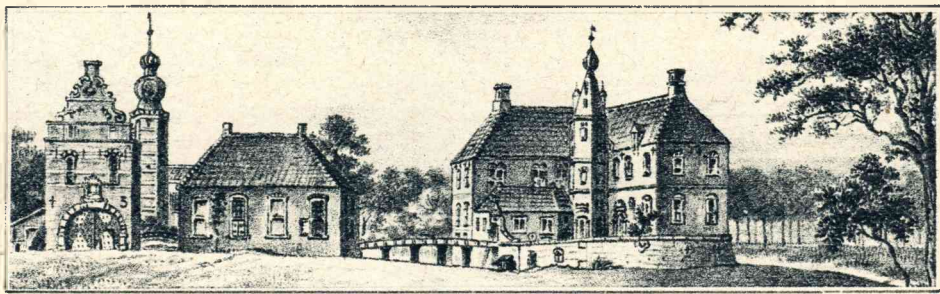
In 1780 kwam de Wildenborch te koop; de kolonel en kapitein ter zee Damiaan Staring werd de eigenaar; hij was de eerste van een reeks van heeren, die het land dienden door wetenschap en kunst. Zijn zoon immers was de bekende dichter, zijn kleinzoon de landbouwkundige en geoloog, terwijl de tegenwoordige eigenaar mr. A. Staring in deze voor wetenschap en kunst blijkbaar inspireerende omgeving zijn kunsthistorische studies beoefent.

Het dichtst bij de kom van het dorp Vorden ligt het huis of kasteel Vorden, dat al meer dan een halve eeuw geleden Craandijk's bewondering trok om het prachtig geboomte, dat het vervallen, maar zeer schilderachtige oude huis omgaf. In zijn „wandelingen" (Haarlem, 1876) betreurt hij, dat het oude goed uit een aantrekkelijke verwildering werd verlost en de charme van het verweerde oude slot moest wijken voor herstellingen, welke noodig geworden waren doordat de toenmalige eigenaar het ging betrekken. Wel was ook hij er van doordrongen, dat hierdoor het

Een hoek van het kasteel Vorden in een weelderige omlijsting van groen.

behoud van 't kasteel verzekerd werd. En thans, lezer, herhaalt zich de geschiedenis, want 't oude huis ligt daar rustig, maar onbewoond in zijn boomrijke omgeving; wij weten het, dat, wanneer de stap van den kasteelheer niet regelmatig binnen de vertrekken weerklinkt en zijn waakzaam oog niet geregeld het oude slot gadeslaat, dat dan langzaam maar zeker het verval intreedt en stelselmatig zijn ondermijnend werk verricht. Laten wij hopen, dat het nooit zoover komt, want dan zou ons land een nog vrij zuiver tot ons gekomen middeleeuwsch „huys" moeten missen. Wat wij thans van den weg van Ruurlo op Vorden geneigd zijn voor den voorgevel aan te zien is eigenlijk de achtergevel; brug en ingang zijn hier tijdens de reeds genoemde restauratie aangebracht. Om het gebouw gaande zien wij den oorspronkelijken voorkant: twee vleugels, haaks op elkaar gericht, omsluiten twee zijden van een voorplein, dat vroeger met een ringmuur en ophaalbrug was afgesloten. Een veelhoekig torentje met een kunstig gemetselde trap ligt in den hoek tusschen beide vleugels, terwijl op den buitenhoek een toren op rechthoekig grond-

Het kasteel te Vorden omstreeks 1743, naar een aquarel van J. de Beyer.

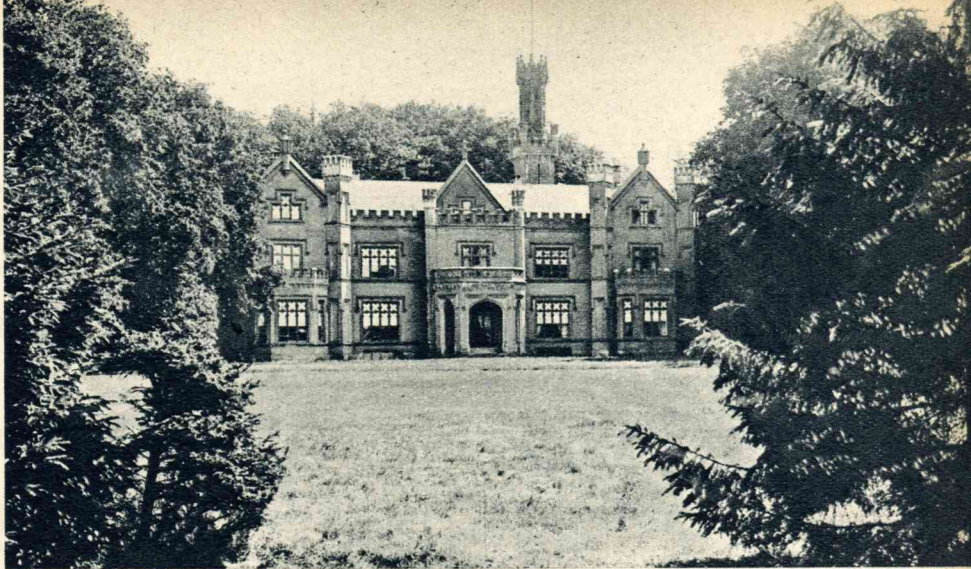
plan en met 'n zadeldak gedekt, is uitgebouwd. Ten deele dagteekent het gebouw nog uit de XIVde eeuw; herstellingen van na de verwoestingen van 1374 en 1580, alsmede het traptorentje van het begin der XVIde eeuw en de restauratie van 1873 typeeren het monument.

Wanneer en door wien het kasteel is gebouwd is niet bekend. In het jaar 1372 wordt er het eerst melding van gemaakt, hoewel men moet aannemen, dat het reeds eerder bestond. Twee jaar later vernemen wij, dat eenige leden van het stadsbestuur van Deventer „met een aanzienlijk getal burgers en stadschutten, die verscheidene donrebussen medevoerden," naar Vorden optrokken en het huis verwoestten. Waarom dit geschiedde is evenwel niet bekend.

De toenmalige heer was Berend van Vorden; uit zijn huwelijk met Bertha van Dorth was een dochter geboren, die het goed bracht in het geslacht van Hackfort. In 1387 belooft Wolter van Voorst en Keppel — Vorden was n.l. een leen van 't kasteel Keppel — aan Berend van Vorden, dat na zijn dood Vorden op zijn kleinzoon Jacob van Hackfort zal vererven. Een vraag blijft het, of nu Berend van Vorden of een der eerste heeren uit het geslacht van Hackfort het verwoeste slot weer hebben opgebouwd.

Veel historische bijzonderheden zijn van 't kasteel Vorden niet bekend; dit wil echter niet zeggen, dat het leven er altijd ongestoord doorging. In de tweede helft van de XVIde eeuw vererfde het goed aan het Groningsche geslacht Ripperda, dat blijkens een kroniek in Vorden goed aarde; een dezer Ripperda's kreeg oneenigheid met den toenmaligen heer van het Medler, hoewel de kroniek van hen zegt, dat zij „veel te samen quamen en teerden, sonder krackeel met den anderen te hebben." Aan 't gezellig samen-zijn kwam toen ook een eind, want zegt de kroniek: „Het huis te Vorden is van den Engelsche soldaten A° 1580 geplondert ende Ripperda met der woon getogen na Vrieslant, ende aldaer eenige yaeren verbleven". De laatste feiten hielden verband met den tachtigjarigen oorlog, waardoor vanzelf geen plaats meer was voor minder belangrijk krakeel van naburige kasteelheeren.

Terloops hebben wij kennis gemaakt met den naam van Hackfort; een naam, welke ver buiten de grenzen der gemeente Vorden, waar het in den loop

Huize „de Schaffelaer", dat vroeger Hacfordt of Haecfoirde heette.

der jaren gewijzigd stamslot nog ligt, bekendheid heeft verworven. Om de gelijkkluidendheid met den naam van een ander geslacht, dat eerst onlangs is uitgestorven en zijn bakermat mogelijk had op de Veluwe, waar de Schaffelaer, die vroeger Haecfoirde heette, gelegen is, meen ik van beide nog iets te moeten zeggen.

De meest bekende vertegenwoordiger van het Vordensche geslacht is wel geweest de omstreeks 1475 geboren Berend van Hackfort, die in zijn jeugd het vaderlijk kasteel ontvluchtte en gedurende langen tijd 'n zwerfend leven leidde met een blinden hiereman, en ook als schoenmakersjongen dienst heeft gedaan. Door zijn vader ontdekt, werd hij aan 't hof van den hertog van Gelder gebracht. Van den eenen kant bleef Berend zijn ouden reisgenoot getrouw, want toen deze, niet meer in staat zijn brood te verdienen, zich bij den jonker liet aandienen, liet Berend, volgens het verhaal, voor hem een vertrek bouwen zonder vensters, waar hij tot zijn dood verzorgd werd; van den anderen kant ontwikkelde Berend zich in de nieuwe omgeving tot

een man van zijn stand... en van beteekenis, waarbij zijn neiging tot het avontuurlijke hem in staat stelde, stoute ondernemingen tot een goed einde te brengen. Hertog Karel kreeg in hem een krantig officier, een goed bestuurder, een onderhandelaar bij den vredeshandel. Toen keizer Karel V in 1544 Gelderland bij zijn overig gebied inlijfde, was het gedaan met het oude hertogdom en met Berend's militaire loopbaan; de keizer kende hem een jaarlijksch pensioen toe.

Uit het andere geslacht van Hackfort stamde waarschijnlijk de uit de vaderlandsche geschiedenis bekende Jan van Schaffelaer. In den kerktoeren van Barneveld had de kabeljauwsche ruitershopman den 17en Juli 1482 met achttien anderen zich verschanst tegen de hoeksgezinde Amersfoorters en Nijkerkers. De belegeraars beschoten den toren hevig met hunne bussen, de belegerden wilden zich bij verdrag overgeven, maar de andere partij wilde er niet van weten eer Van Schaffelaer naar beneden zou zijn geworpen. Dit weigerden de belegerden, maar Van Schaffelaer, om zijn spitsbroeders te redden, wierp zich van den torentrans; hij viel niet dood, maar werd door de hoekschen afgemaakt.

't bewondering voor deze daad van zelfopoffering zou de eigenaar van het huis Hackfort of Haecfoirde, een bloedverwant van Jan, zijn woonhuis omgedoopt hebben in „de Schaffelaer". Vast staat, dat dit huis reeds voor het midden der XVIIde eeuw onder den huidige naam voorkomt.

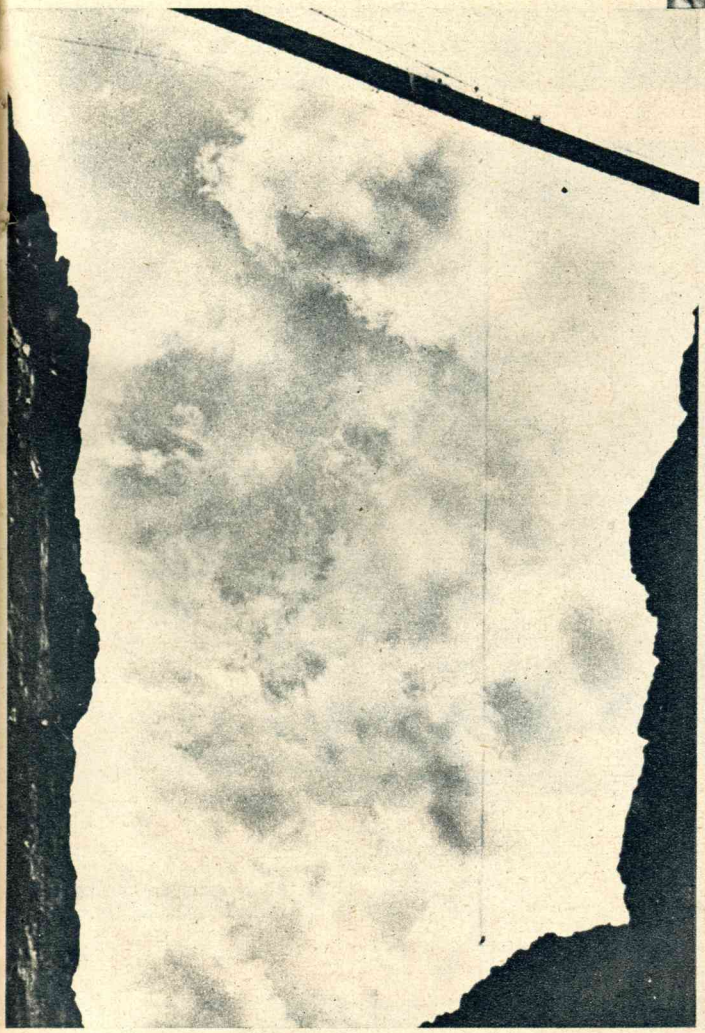
Hoewel het imposante gebouw, dat in de vorige eeuw in den stijl der Engelsche gothiek is opgetrokken, geen monument van geschiedenis genoemd kan worden, valt het toch te betreuren, dat het voortbestaan er van onzeker is, daar niet alleen de lasten aan de bewoning verbonden een belemmering vormen, maar vooral omdat in dit geval in een zeer korte spanne tijds tot driemaal toe successiebelasting betaald moest worden. Tegen dergelijke aderlatingen is het gezondste grondbezit niet bestand. Het ware te wenschen, dat de overheid op een even redelijke als verstandige wijze voorzieningen trof om te voorkomen, dat het Nederlandsche volk beroofd wordt van zijn in ruimen kring zoo gewaardeerde landgoederen!

Frischheid en Natuurlijkheid.

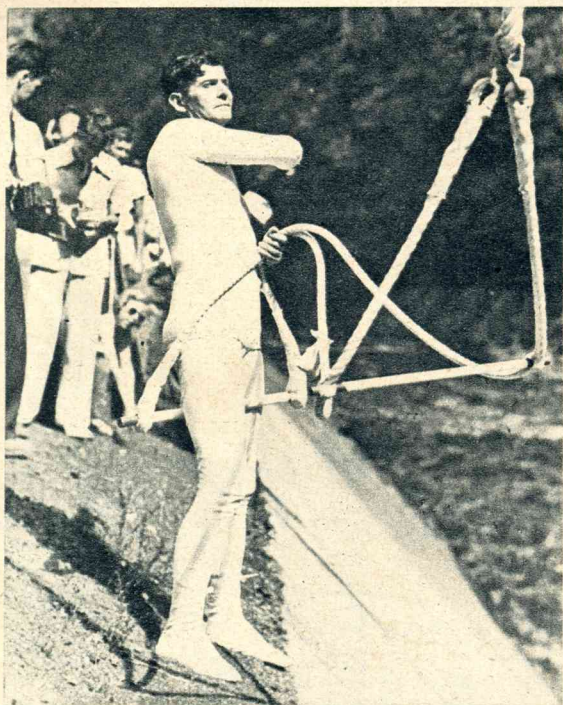
De karakteristieke bekoring, die van de Hollandsche vrouw uitgaat, ligt in haar frissche natuurlijkheid. Geen wonder, dat zij dus boven een opvallend parfum Lohse Uralt Lavendel verkiest, want deze veredelde eau de cologne met de zuivere pittige geur van de lavendel der Hoog-Alpen geeft het aangename opwekkende gevoel van reinheid en verfijnde lichamelijke verzorging.

De spoorbrug over de Royal Gorge in Colorado is de hoogste ter wereld. De diepte tusschen de spanwijdte der brug en den bodem van het ravijn bedraagt ongeveer 320 meter. Ben Mouton, een bekende Amerikaansche acrobaat, heeft zijn zweefrek aan de spoorbrug gebonden en vertoont nu zijn halsbrekende toeren tusschen de enorme rotswanden.

EEN WAAGHALS AAN HET ZWEEFREK

Mouton is veilig op den bodem van het ravijn geland, nadat zijn assistenten op de brug het zweefrek aan een meer dan 320 meter lang touw hebben neergelaten.

Honderd meter boven de bruisende rivier in de Royal Gorge, geeft Mouton zijn kunsten ten beste aan de passagiers van den sneltrein tusschen Denver en Rio Grande.

Alle kinderen waren voorzien van een kaart, op welker achterzijde naam en adres stonden. De voorkant dient voor aantekeningen over heen- en terugreis.

Dr. Seyss Inquart neemt afscheid van de kinderen, achter hem loopt de gowwleider van Oberösterreich Eigruber, daarachter burgemeester Oud.

Kort voor het vertrek zongen de kinderen hun familieleden een Hollandsch liedje toe.

Nederlandsche kinderen vertrekken naar de Ostmark

Rijkscommissaris dr. Seyss Inquart spreekt op het perron van het station Delftsche Poort voor de radio (links burgemeester Oud, achter microfoon in uniform Oberregierungsrat Hushahn).

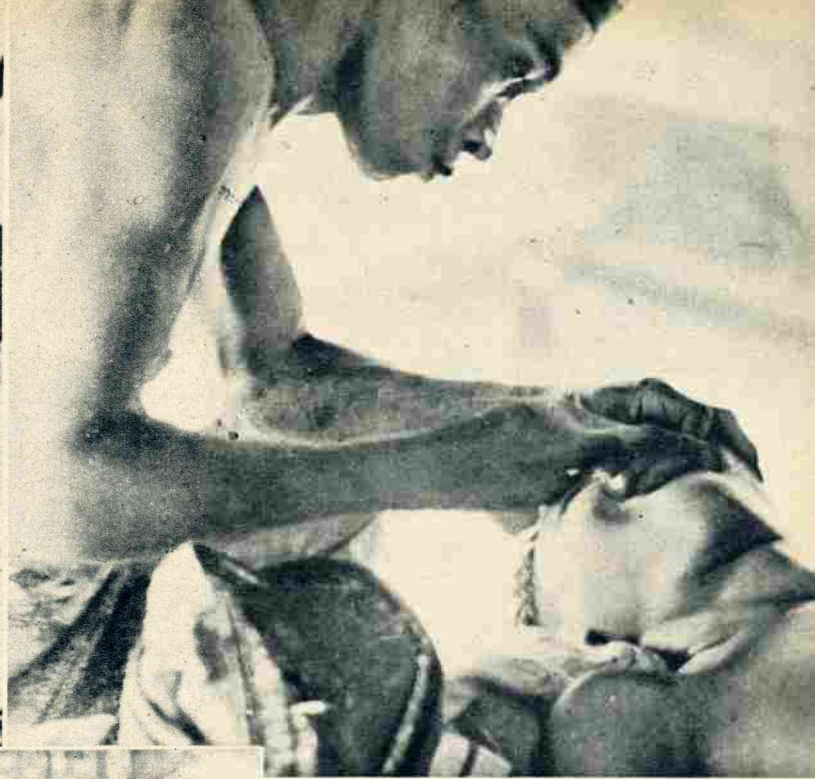
Bij het vertrek liep de rijkscommissaris den trein langs om zich met de kindereute onderhouden. Hierbij viel hem een jongen op, die een slechtpassenden bril had en onmiddellijk gaf hij opdracht bij aankomst in de Ostmark dit euvel te verhelpen.

De ouders nemen op het perron van het station Delftsche Poort te Rotterdam afscheid van de kinderen.

De dorpspriester teekent de tanden met magische figuren.

....de tandenvijler aan het werk.

PIJNLIJKE UURTJES VOOR JONGE BALIËRS

Tanden vijlen met een roestige vijl

Als een Baliër — hetzij jongen of meisje — groot wordt, dan moeten zijn tanden er aan gelooven. Dat moge ons, die gesteld zijn op een fraai en goed onderhouden gebit, vreemd klinken, maar een Baliër met gave tanden zou geen gaaf Baliër zijn. Als de jongen (of het meisje) als meerderjarig wordt beschouwd, dan moet er een stuk van de tanden af. De gewoonte van het tandenvijlen gaat tot in de grijze oudheid terug en was, waarschijnlijk, al inheemsch vóór het Hindoeïsme op Bali z'n intrede deed. Het is een heidensch gebruik, dat lang niet alleen op Bali voorkomt. Het houdt verband met allerlei bijgeloof en er vinden dan ook bij het tandenvijlen allerlei plechtigheden en feestelijkheden plaats. Maar dat alles neemt niet weg, dat het voor de patiënten een pijnlijke aangelegenheid is. Dat weten ze zelf — en tóch verlangen ze er naar. Want, als hun tanden gevild zijn, dan worden ze als volwassen beschouwd en mogen ze met de groote mensen meepraten en doen.

Als de dorpspriester een „gunstigen” dag voor de operatie heeft gevonden, worden, na het brengen van offers, bepaalde magische teekens op de tanden der jonge lieden aangebracht.

Ondertusschen speelt het gamelan-orkest (zonder hetwelk zich geen plechtigheden of feesten denken

Het gamelan-orkest ontbreekt ook bij deze plechtigheden niet.

Vol herinneringen....

laten) en worden dansen uitgevoerd, terwijl de dorpsbevolking rustig neerhurkt om niets van het schouwspel te verliezen. De slachtoffers weten, dat ze een pijnlijke operatie zullen ondergaan. De tandenvijler, een man, die dit vak geregeld uitoefent, begint zijn werk. Z'n instrument is een roestige vijl. Zonder eenigen verderen voorzorgsmaatregel begint hij den tand af te vijlen! Men begrijpt, dat de vijl in de hand van dezen man tot een martelwerktuig wordt. Maar geen kreet van pijn ontsnapt den patiënt! De tandzenuw wordt blootgelegd en al vijlende geheel vernield. Zoo gaat het niet met één tand, maar met alle tanden. Iedere toeschouwer weet, welk een pijn het slachtoffer

lijdt en herinnert zich den tijd, dat hij zelf zoo „onder de vijl” moest, maar op weinig gezichten verschijnt een spoor van medelijden. Het is nu eenmaal een gebruik, waaraan allen zich moeten onderwerpen. Zonder deze marteling kan je immers niet in de Balische maatschappij worden opgenomen? En de jongens en meisjes, ze hunkeren naar het oogenblik, dat ze als volwassen worden beschouwd, daar hebben ze de afschuwelijke pijniging van het tandenvijlen graag voor over. En ze beheerschen zich om niet te schreeuwen, als de roestige vijl de uiterst gevoelige zenuwen van hun tanden vernietigt. Ze beheerschen

zich met die ongelooflijk sterke, maar stille oostersche kracht, die wij niet kennen. Een zieke kies onverdoofd te laten trekken, dat vinden wij al iets verschrikkelijks — de jonge Baliër laat z'n gezonde, sterke boventanden langzaam en op de meest pijnlijke wijze stuk voor stuk vernietigen.

Maar als de „plechtigheid” voorbij is, loopt hij trotsch als een pauw door de desa: als de patiënt een jongen is, dan mag hij nu mee naar de hanengevechten. En is de patiënt een meisje, dan kan ze thans haar moeder en zuster volgen, als deze offers dragen naar de tempels. Of als het heiligende water wordt gehaald, waarmee offers worden besprenkeld en vele wijdende handelingen worden verricht, het gezegende toja-tirta, dat komt van de bronnen in de heuvels. En dat is de pijn der smartelijke operatie wel waard.

Zwarte en witte magie spelen bij de plechtigheden van het tanden vijlen een groote rol. Vóór op de foto een voorstelling van de witte magie, achter het orkest: Reugda, het zinnebeeld van de zwarte magie.

*paart Uw gewone schoenen —
koopt nu Zomerschoenen Zonder bon!*

*Elke winkel weet ons te vertellen,
Hoe men schoenen (en gelden) bespaart.
En de elegantste modellen
Staan daar voor u neergeschaard!*

ACTUEEL ZOMERLIED

*En ze geven u keus uit miljoenen,
Stuk voor stuk van het nieuwste model.
Welk een weelde aan wonderse schoenen,
En geen teen kome thans in de knel!*

In deze bijzondere tijden, als géén onzer ooit heeft gekend, wordt iedereen kalm en bescheiden en — eerlijk is eerlijk! — dat wént! Ons leven voltrekt zich langs bonnen, voor suiker en koffie en meel. En dus worden wij slim en bezonnen en vermorsen we zelfs niet een déél. De kunst van op kleintjes te letten, wordt naarstiglijk bestudeerd en dat danken wij nu aan de wetten, die loopen geruischloos, gesmeerd.

We leeren nu eindelijk méten en nu krijgen we waar voor ons geld. Ik had nooit in mijn leven geweten, hoeveel voedsel ik steeds had besteld! Ik had nooit in mijn leven geraden, hoe zuinig een mensch toch wel kán. En nu komen wij eensklaps tot dáden en nu leven wij volgens een plán!

En nu denken wij ná bij het koopen en gebruiken wij staag ons verstand. En nu is het alleen maar te

*Deze heer komt zoojuist uit den winkel
En hij heeft iets bijzonders gekocht.
Was hij vroeger een soort boerenkinkel,
Nú noemt niemand hem nog een gedrocht!*

*En ik wijs en passant op de fecën,
Die daar knielen gedwee aan uw voet.
Het is waarlijk heel leuk met je tweeën
En het doet dezen klant echt veel goed!*

*Ja, Den Haag zou ons Haagje niet wezen,
Zonder meisjes, modieus, welgeschoeid,
Kijk dit meisje een bordje staan lezen!
Zie haar oog, waar de charme in gloeit!*

hopen, dat men hieraan zijn hart ook verpandt. Want het is wel wat administratie, maar het loont toch de moeite beslist. En we worden een zuinige natie, dat voorspelt zelfs de pessimist. En neem nu alleen maar eens: schoenen. En bedenk eens: het leer wordt zoo duur! En hoe moeten wij ons nu verzoenen met een niettemin keurig figuur?

Och, Den Haag zou ons Haagje niet wezen en wij zouden geen modestad zijn, als wij niet onveranderd bewézen, dat wij meesters zijn op ons domein! Zijn de schoenen van riet of van linnen niet goedkoper dan schoenen van leer? Waarom dan met die dure beginnen in dit heerlijke zomersche weer? Wij genieten volop van de zee en de zon en de meest filosofische dreamer baggert barvevoets in een bron. Maar de lui op het Spui of de Poten eischen schoeisel aan hunnen voet. En zij voelen zich treurig ver-

*En nu denken wij ná bij het koopen
En gebruiken wij staag ons verstand
En nu is het alleen maar te hopen,
Dat de zon schijnt, een dagje aan 't strand!*

*Met een beetje hoog-Haagsche reserve
En een beetje u-wéét-het-wel-bluf,
Kan er niets aan het type bederven
Van een doorgewinterde nuf....*

*En hier bied ik een prachtig stilleven:
Louter schoenen, maar zomersch en teer.
En geen woord op de stamkaart geschreven
En geen bon wordt vereischt dezen keer!*

stooten als het nu eens niet ging, zoo het móét.

Maar die schoenen van trijp en van linnen en weet ik allemaal hoe dat heet, leeren wij gauw genoeg wel beminnen, want het staat elegant en gekleed. Met een beetje hoog-Haagsche reserve, met een beetje u-wéét-het-wel-bluf, kan er niets aan het type bederven van den dandy zoowel als de nuf. En dan loopen we te promeneeren, op het Plein, of de Boschjes van Poot, echte Haagsche dames en heeren en geen mensch loopt erbij voor malloot!

En de avond is lang en gezellig en we gaan met de kippen op stok. Ja, dit leven is zuinig, da's stellig, met zoo'n extra-voordeelige klok. En wat koop je nu voor pessimisme? En zoo'n zomerschoen is elegant. En Den Haag is een stad.... ik vergis me!... 't is een *dorp*, maar het is heel charmant. En zoo komen we net, waar we willen. En ook taxi's, die rijden er weer en het leven lijkt haast een idylle en zoo roem ik nog velerlei meer! Maar voor heden is dit wel voldoende en nu zwaai ik ten afscheid mijn hoed. Elk van ons is een zomer-be-schoen-de, die zijn plicht doet, met blijdschap en góéd!

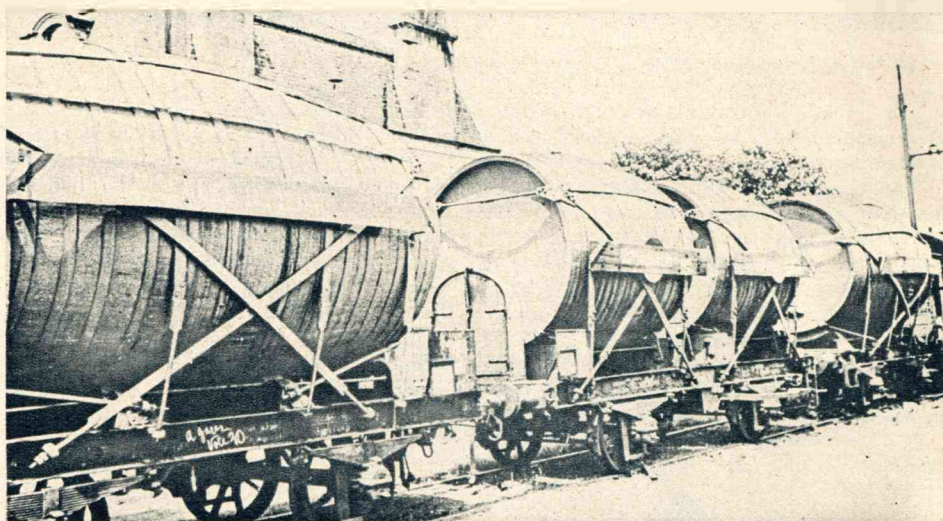
H. HAM.

*De eerste Duitsche soldaten aan de Fransch-Spaansche grens — de prikkeldraad-
versperringen op de brug werden kort daarop verwijderd.*

BUITENLANDSCH NIEUWS

*Door de Duitsche troepen buitgemaakt — groote tonnen wijn, welke voor de Fransche
soldaten bestemd waren.*

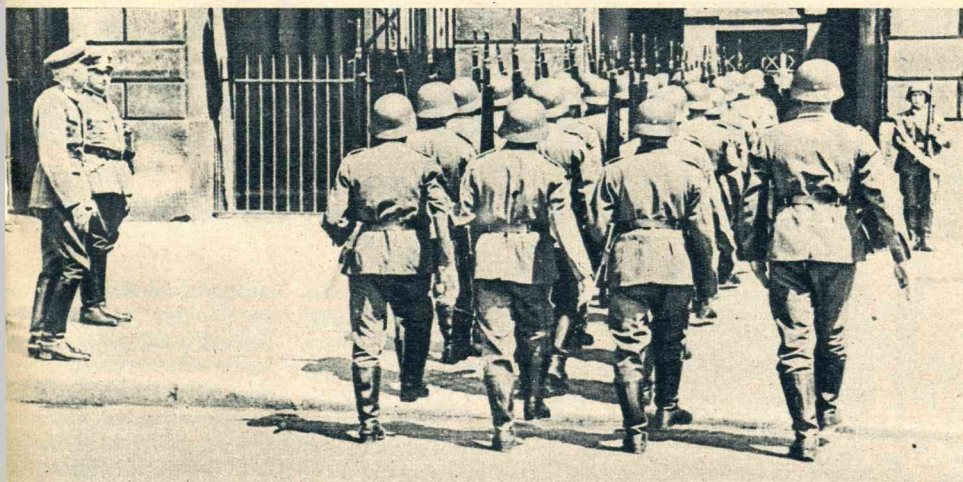
*Fransche krijgsge-
vangenen uit den
Elzas mogen van de
Duitsche autoritei-
ten naar hun haard-
steden terugkeeren.
'n Duitsche schild-
wacht voor een
interneeringskamp
controleert de papie-
ren der vrijgelaten
soldaten.*

*Fransche vluchte-
lingen trekken langs
de wegen aan de
Loire.*

De nachtelijke bombardementen der Engelsche luchtmacht boven Duitschland eischen vele slachtoffers onder de burgerbevolking. Hierboven een arbeiderswijk ergens in Duitschland, die bij een nachtelucht van Engelsche bombardementsvliegtuigen zwaar door bommen getroffen werd. Rechts een woonhuis in een West-Duitsche stad, dat tijdens een nachtelijken luchtaanval door Engelsche bommen geheel werd verwoest.

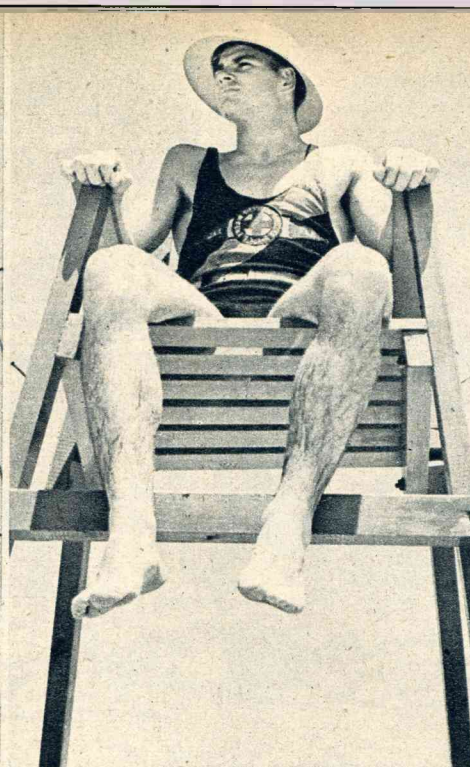
De wacht voor de Duitsche stadscommandatuur te Parijs trekt uit.

Een Duitsche pantserwagen voor de beroemde kathedraal van Rouaan, welke geheel onbeschadigd bleef.

De voornaamste uitkijktoren, vanwaar men de andere vijftien posten kan zien en hun noodsignaal opvangt.

Een lid van het corps op wacht op een van de vijftien torens, welke langs het strand geplaatst zijn. In geval van nood geeft hij een signaal en aanwijzingen omtrent de plaats waar hulp vereischt wordt.

De reddingsbrigade maakt gebruik van booten, welke vijf man bemand worden.

IN TWINTIG JAARNIEMAND..... VERDRONKEN

Dank zij de badmannen van Florida

Wanneer aan ons strand de badman gemoedelijk op zijn hoorn blaast als één der zwemmers zich te ver in zee waagt, hangt het van diens gezond verstand af of hij aan de waarschuwing gehoor wil geven of deze in den wind wil slaan. Doet hij dit laatste, dan ligt er altijd nog een boot klaar om den eigenwijzen badgast tegen zichzelf in bescherming te nemen en op het droge te brengen. Zoo lang men onder toezicht zwemt bestaat er dus ook bij ons weinig kans op ongelukken; op het vrije strand echter staan geen oplettende badmannen uit te kijken of er misschien iemand zoo dom is zich noodeloos in gevaar te begeven en wij lezen dan ook 's zomers nog geregeld berichten in de kranten, die het droevige opschrift dragen: Bij het baden verdronken.

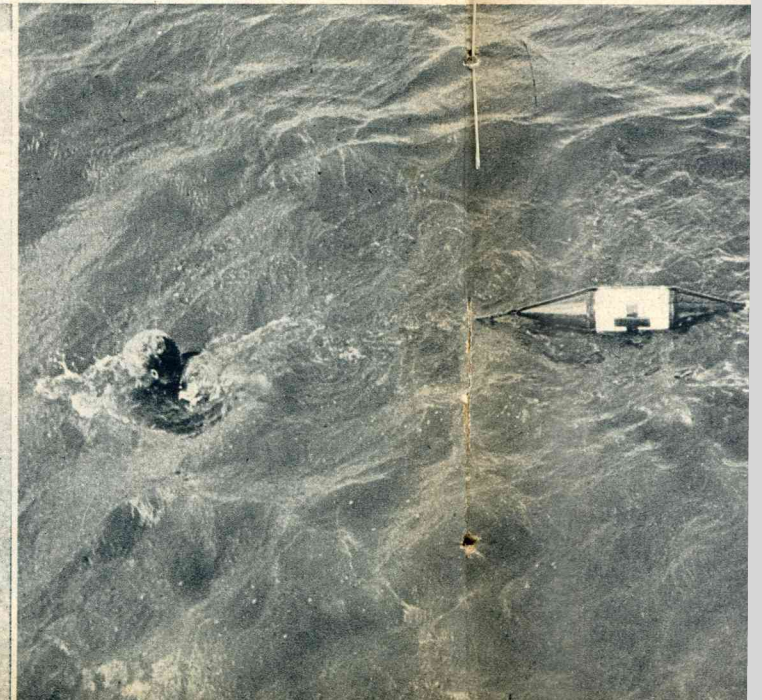
In Amerika heeft men, rekening houdend met de roekeloosheid, den onbekommerden vacatieganger eigen, voor vele plaatsen een corps van beroepsredders en vrijwilligers opgericht, die niet afwachten of hun hulp gevraagd wordt, niet waarschuwen, dat men zich in gevaar begeeft, maar pardoos te water

springen zoodra naar hun meening een badgast niet de noodige voorzichtigheid met zijn eigen leven betracht. Zij grijpen ongevraagd in en het resultaat is, dat de zwemmers zich wel tweemaal bedenken voor zij al te zeer op eigen kracht gaan vertrouwen, want voor ze het weten zijn ze aan land gehaald door één of anderen stevigen knaap, die hen in hun nekvel pakt en naar den wal sleept.

Zoo'n corps bestaat o.a. te Jacksonville in Florida, en deze plaats kan er zich op beroemen, dat in de laatste twintig jaar geen badgast aan het strand, waar het reddingcorps de controle uitoefent, verdronken is. Het corps bestaat uit negentig vrijwilligers, grootendeels zakenlieden, en zes „beroepsredders”, welke verdeeld zijn over vijftien posten. Deze afdeling beschouwt zich dan ook als het „beste corps ter wereld” en hoewel veel wat in Amerika als het beste en grootste ter wereld wordt aangekondigd met eenige reserve aanvaard dient te worden, dit record van „gebrek aan storfgevallen” rechtvaardigt eenigen gepasten trots.

Strandwachten oefenen met boeien in torpedovorm, waarmee drenkelingen boven water gehouden worden. Eén boei is voldoende voor vijf mensen.

Daar de torpedo-boei met een rood kruis afstand reeds zien waar

De reddingsbrigade maakt ook gebruik van booten, welke met vijf man bemand worden.

IG JAAR AND DNKEN nen van Florida

bringen zoodra naar hun meening een badgast niet de noodige voorzichtigheid met zijn eigen leven betracht. Zij grijpen ongevroegd in en het resultaat is, dat de zwemmers zich wel tweemaal bedenken voor zij al te zeer op eigen kracht gaan vertrouwen, want voor ze het weten zijn ze aan land gehaald door een of anderen stevigen knaap, die hen in hun eikel pakt en naar den wal sleept.

Zoo'n corps bestaat o.a. te Jacksonville in Florida, en deze plaats kan er zich op beroemen, dat in de laatste twintig jaar geen badgast aan het strand, maar het reddingcorps de controle uitoefent, verzonken is. Het corps bestaat uit negentig vrijwilligers, grootendeels zakenlieden, en zes „beroepsredders”, welke verdeeld zijn over vijftien posten. Deze afdeling beschouwt zich dan ook als het „beste corps ter wereld” en hoewel veel wat in Amerika als het beste en grootste ter wereld wordt aangekondigd is het eenige reserve aanvaard dient te worden, dit record van „gebrek aan sterfgevallen” rechtvaardigt enigen gepasten trots.

Leden van het corps marcheeren in een speciale formatie over het strand. Zooals men ziet zijn het allemaal stevige kerels, die uitmunten als eerste klas zwemmers.

Zoodra een noodsignaal gegeven wordt door een der uitkijkposten rukt een afdeling uit in 'n snellen auto. Alle redders zijn voorzien van boeien. (Foto rechts).

drenkelingen Daar de torpedo-boei met een rood kruis gemerkt is, kan men op verre afstand reeds zien waar de drenkelingen zich bevinden.

Oefeningen in de verschillende handgrepen voor het vasthouden van drenkelingen.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

DOOR

J. GERHARD TOONDER

✱

Maar ik zal hem weten te vinden!" dreigde Betsy. „Al zou er geen steen op den andere blijven. Het feest gaat door."

„Ja, hè?" vroeg Henriëtta hoopvol, terwijl zij op haar tranen smekte. „Ja, hè, Bets? En die arme Tootoo... en die arme Jurriaan... hij was heelmaal zichzelf niet..."

Ik had liever gezien, dat zij in een taxi waren gaan zitten om naar huis te gaan en kalmceerende middelen in te nemen, maar mijn raad en troost waren op dit moment blijkbaar niet gewenscht. Bovendien kwam nu Dries te voorschijn met klodders van een ijseo op zijn kin, en na hem kwam tante Amelia met haar kauwend gezin uit den uitgang stroomen — en een paar deputaties, en neef Johan, die het klaargespeeld had, drie chocolade-reepen van den ververschingsjongen te bemachtigen; en de journalisten kwamen te voorschijn, en wie er nog meer geweest waren... Er begon, daar midden op 't stationsplein, een uitgebreide familieraad, die voortdurend doorkruist werd door haastige forensen, die hun trein nog wilden halen. Maar omdat ik niet meer het minste belang stelde in hetgeen zij te bespreken konden hebben, verwijderde ik mij ongemerkt.

Ik wandelde zoo nonchalant mogelijk een eindje langs den voorgevel van het station, keerde me nog eens om ten einde me ervan te overtuigen, dat ze het werkelijk allen zeer druk hadden met elkaar te overstemmen en schoot toen haastig het bagagedepot in. Dat denkbeeld kan misschien origineel genoemd worden, maar het was in ieder geval zeer voor de hand liggend. Het was, volgens mij althans, oom Jurriaan niet wel mogelijk om onopgemerkt te blijven en spoorloos te verdwijnen, wanneer hij met maar liefst achttien koffers tegelijk op het Centraal Station arriveerde. Amsterdam neemt nu wel graag de allures van een wereldstad aan, maar reizigers met een dergelijke bagage komen er toch niet vaak binnen. Ik moest die achttien koffers vinden en ik moest zien, waar ze heen gingen.

Misschien was het verstandiger om te doen, wat ook die anderen wel niet zouden verzuimen: alle hotels in de stad opbellen en vragen of daar ook een Jurriaan Kandel aangekomen was. Maar wan-

KORTE INHOUD. Pieter Kandel, een jonge en natuurlijk straatarme kunstschilder, ontdekt in een oud uitdragerswinkeltje te Amsterdam een prachtig en volgens hem zeer waardevol schilderij. Bij z'n 50-jarige nicht Henriëtta Bosma tracht hij het benodigde bedrag voor den aankoop hiervan af te krijgen, doch ze weigert hem het geld te leenen. Een kleine ruzie ontstaat en Pieter begaat de onvoorzichtigheid te beweren, dat haar rijke oom in Amerika, Jurriaan Kandel — wien ze vijftien jaar geleden talloze brieven geschreven had, waarop ze slechts één keer een antwoord ontving met het verzoek hem nimmer meer te schrijven — in het geheel niet bestaat. Pieter verlaat z'n nicht moedeloos en besluit z'n weinige bezittingen bij „Oome Jan" te beleenen en het kunstwerk te koop. Terwijl hij dienselfden middag kwestie heeft met z'n huisbaas om de achterstallige huur, krijgt hij bezoek van z'n nicht Henriëtta, die hem vertelt, dat ze juist een schrijven van oom Jurriaan ontvangen heeft, waaruit blijkt dat hij Vrijdagmiddag op het Centraal Station te Amsterdam arriveert. In een cafeteria ontmoet Pieter z'n neef Dries Putter, een verlegen en schuchteren jongeman, dien hij in zeven jaren niet gezien heeft. Pieter neemt hem mee naar z'n atelier en ziet kans hem voor 'n bedrag van dertig gulden in 't bewuste schilderij te interesseeren. Hij stelt hem voor aan Sonia Velmy, een pianiste, die 'n verdieping lager woont. Nicht Henriëtta gaat intusschen een grootsch feest voorbereiden ter ere van oom Jurriaan. Pieter Kandel heeft zijn neef meegetroond naar het uitdragerswinkeltje, doch door diens ontafisch optreden wil de man het schilderij nu voor vijftienzeventig gulden verkoopen. Op den dag van oom Jurriaan's aankomst is nicht Henriëtta met de heele familie ter verwelkoming van den rijken oom op 't station aanwezig.

✱

neer oom Jurriaan werkelijk zóó afkeerig was van familieleden en belangstelling als zijn optreden deed vermoeden, dan zou hij zeker wel zoo handig zijn om in dat hotel strikte orders te geven, zijn aankomst voor iedereen geheim te houden. Neen, die koffers moesten mij den weg wijzen.

Ik leunde dus op de lange tafel, die den ambtenaar en de kofferruimte van mij scheidde, en wachtte mijn beurt af. De ambtenaar was in dit geval een heer met een vals gebit en een bril; hij droeg een van die zonderlinge kleedingstukken, die de directie van de Nederlandsche Spoorwegen den ongelukkigsten harer ondergeschikten te dragen geeft, namelijk een kiel. Kielen maken den indruk mansoverhemden te zijn, die de drager vergeten heeft bij zijn broek in te stoppen, en deze beampten verwekken dan ook, al zijn zij overigens van onbesproken gedrag, den schijn, ten deele ongekleed te zijn. De ambtenaar, die hier tegenover mij stond, wakte bovendien nog den indruk, ten deele ongewaschen te zijn, en was geheel verdiept in een bezigheid, die hij aan een lessenaar uit moest voeren. Hij zwaaide met een potlood, mompelde in zichzelf, ritselde met papier en gaf geen enkel blijk, mijn aanwezigheid opgemerkt te hebben.

„Ah-ahem," zei ik.

Hij schudde het prevelende hoofd en greep met tastend gebaar naar een stempel.

„Kunt u me even zeggen..."

„Oogenblik, oogenblik," mompelde hij. Hij bestudeerde een stempelkussen, duwde er, na het treffen van allerlei onbegrijpelijke voorbereidselen, het stempel op en plaatste dit ten slotte met een plechtigen nadruk op 't papier, dat voor hem lag. Ik kon er onder die omstandigheden geen moment aan twijfelen, of de ontstane stempeeling was een meesterstukje van onberispelijke kwaliteit geworden. Nadat hij toen nog zijn handen had afgeveegd aan zijn kiel en

zijn bril met een losse slip had gereinigd, stond niets hem meer in den weg om mij te woord te staan.

„Wel?" vroeg hij.

„Kunt u mij even zeggen of er met den Parijschen trein achttien koffers van mijnheer Jurriaan Kandel zijn aangekomen?"

„Geef me je bewijsje," gelastte de ambtenaar.

„Nee — kijk, een bewijsje..."

„Geef mee je bewijsje," herhaalde hij.

„Dat heb ik niet."

„Wat mot je dan?"

„Weten of ze aangekomen zijn."

„Dat zal wel," zei hij, en hij wendde zich naar zijn lessenaar.

„En of ze al afgehaald zijn!" riep ik hem na.

„Hoor es," sprak hij, terwijl hij zich weer aan zijn bezigheden wijdde, „hoor es, as er iemand met het bewijsje gekomen is, zijn ze afgehaald, en as er niemand met het bewijsje gekomen is, zijn ze niet afgehaald. Zoo is het nou maar."

Hij vertoefde eenigen tijd zwijgend bij zijn stempel en ik trok mij verslagen terug. Maar aan heengaan dacht ik niet. Er bestond natuurlijk wel een kleine kans, dat oom Jurriaan in den trein al maatregelen genomen had om zijn koffers naar een hotel te laten brengen zonder er zelf last van te hebben; hij kon, bijvoorbeeld, met geld en goede woorden, een conducteur er toe gekregen hebben, dien handlangersdienst voor hem te verrichten, maar waarschijnlijker was het toch, dat hij ze nog zou laten halen. Ik bleef dus. En toen een oude dame den ambtenaar in zijn rust had gestoord om een rieten reismandje te halen, probeerde ik het nog eens, met een list ditmaal.

„Steekt u eens op," zei ik vriendelijk, en ik hield hem mijn sigaretten voor.

„Ik rook niet," sprak hij. „Wat mot je?"

„Kijk," zei ik, „het zit zoo; ik heb het vermoeden, dat vanmiddag een vriend van me uit Parijs is aangekomen, maar ik kwam te laat om hem van den trein te halen. Als u me nu zou kunnen vertellen of zijn koffers hier nog staan, dan zou ik ten minste weten..."

„Weet ik wat zijn koffers zijn? Heb je een bewijsje?"

„Ik heb geen bewijsje. Maar het is een partij van achttien koffers..."

„D'r staan hier nog wel méér," bromde hij en hij sloeg met het stempel op het kussen om een nieuw kunstwerk te kunnen scheppen.

Ik liep mismoeidig in de groote ruimte heen en weer, en bespiedde intusschen angstvallig de komende en gaande mannen en vrouwen. Dat duurde zoo precies een kwartier. In dat kwartier sloeg zoo nu en dan koud zweet mij uit, bij de gedachte, dat ik een verkeerd spoor trachtte te volgen, dat Henriëtta en Betsy Putter en tante Amelia en de anderen vóór mij oom Jurriaan zouden weten te vinden en zijn belangstelling voor familieleden geheel zouden uitroeien. Zoo nu en dan sloeg ook warm zweet mij uit, wanneer ik mij voorstelde, hoe ik eens vlak tegenover dien oom Jurriaan zou staan en hem mijn denkbeelden over Van Goyen uiteen zou zetten. In dat kwartier kwam ik ook op de gedachte, dat oom Jurriaan best eens heelmaal geen belangstelling voor familieleden zou kunnen koesteren. En ik had, ten slotte, in dat kwartier ruimschoots gelegenheid, het onrustige leven eens ambtenaars gade te slaan. Hij slaagde er al dien tijd niet in, meer dan drie stempels te zetten; overigens werd hij voortdurend afgeleid door menschen, die hem met koffers kwamen lastig vallen. Het waren zeven menschen, maar hun belangstelling ging uit naar rieten reismanden en papieren week-end-koffertjes, en niet naar achttien zware, leeren koffers uit Amerika.

Ik had juist mijn dertienden heen-en-weerloop volbracht en was stil blijven staan om een sigaret aan te steken, toen mijn aandacht getrokken werd door een luid en dringend getimmer. Ik keerde mij om en zag een jongeman staan, die hevig met zijn wandelstok op de toonbank sloeg; de slagen van deze kastijding trokken niet alleen mijn aandacht, maar zelfs

M A R G R I E T E N

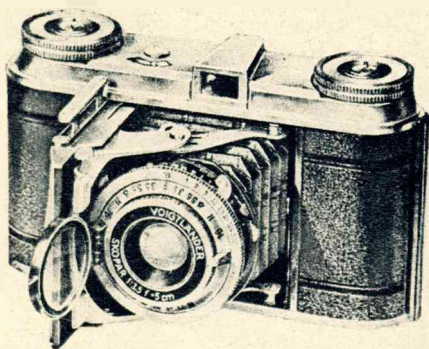

Mijn man is helaas niet thuis!

Ik zal hem echter mededeelen, wat U gezegd heeft: Dr. Schieffer's Stofwisseling-zout bij verstopping, overtollig vet, reumatiek, onzuivere huid, aambeien met succes gebruikt door U en Uw vrienden. Ook voor grondige darm- en bloedzuivering geen beter middel dan:

Dr. Schieffer's Stofwisseling-zout

Per flacon fl. 1.05 Dubbel-flacon fl. 1.75 bij apothekers en vakdrogisten.

De Vito baart opzien!

De Vito, het nieuwste Voigtlander snuffje, boort opzien! Een zoo geperfectioneerde Kleinbeeld-Camera met de beroemde Voigtlander-Skopar 1.3.5 in Compur voor den lagen prijs van fl. 77.50 te brengen, is voorwaar een prestatie. Bij de Vito kan op elk tijdstip zwart-wit met kleurfilm (of omgekeerd) worden verwisseld. Ze bezit verder telwerk en automatische rem tegen dubbel of blindbelichten een prachtoeker, 2-punts instelling, nieuw model ontspanner voor vlugge en veilige opnamen, Compur sluitertot 1/300 sec., dieptescherpte-aanwijzer en aangebouwd geelfilter. U ziet, de Vito bezit alles wat van een prima Kleinbeeld Camera verlangd kan worden. Dat in deze camera de praktisch korrelvrije

Voigtlander Kleinbeeldfilm

behoort, is vanzelfsprekend. Voor grootere formaten Voigtlander Bessapan- of Illustrafilm.

Voigtlander Vito
24x36 77.50

Imp. Fa. J. P. Vos, Bazarstraat 15, Den Haag (vroeger: Nieuwe Haven 94, Rotterdam).

die van den ambtenaar. Hij keek ten minste even op, voordat hij zijn vierde stempel plechtig plaatste.

„Kom kom kom,” zei de wandelstok-geweldenaar.

„Wat zei je?” vroeg de beambte.

„Kom, beste man, schiet eens op,” ging de ander voort. Zijn stem was schrill, eenigszins geaffecteerd. „Laat mij niet wachten,” zei hij.

Ik zag met verbazing den trouwen stempelmaker zijn standplaats verlaten en naar voren komen; het scheen, dat hij ging zwichten voor dat geweld.

„Wat mot je?” vroeg hij, eenigszins suf.

„Die achttien koffers uit den Parijschen trein. Kom, beste man, vlug een beetje.”

Ik moest me beheerschen om niet op te springen. De rook van mijn sigaret vertoonde plotseling onrustige kronkels. Een kreet bleef halverwege mijn lucht-pijp stikken. Maar ik beheerschte me en leunde zoo rustig mogelijk tegen een paal, kijkend naar de klok, alsof het tooneel van den wandelstok-man en den opgehitsten ambtenaar mij in het geheel niet aanging of interesseerde.

„Heb je... heb je een bewijsje?”

„Bewijsje? Wat bewijsje? Kom kom kom. Wijs me die koffers.”

„As je geen bewijsje heb...”

„Hier, drink na je werk maar eens een flinken borrel.”

Er tinkelde een geldstuk over de toonbank heen; een groote, blinkende gulden. Op het gelaat van den toegewijden kofferwaker spiegelde zich tweestrijd af.

„Ik drink niet,” zei hij eindelijk.

„Neem dan iets aardigs mee voor je vrouw,” adviseerde zijn tegenpartij.

„Ik ben niet getrouwd.”

„Voor je moeder dan, amice.”

„Ik ben een wees.”

Tragischer geval is moeilijk tusschen stempels en koffers denkbaar, maar de vreemdeling met den wandelstok verried niet de minste ontroering.

„Voor jezelf dan.”

Dit schot trof doel. De blauwkiel knikte, borg den gulden in zijn zak, en bracht ten teken van dank zijn rechterwijsvinger omhoog tot aan den rand van zijn pet.

„En nu die koffers, beste vriend. Schiet op, ik heb weinig tijd.”

„Heb je een bewijsje?”

„Geen praatjes, man. De koffers.”

De wandelstok suisde weer op de toonbank neer.

„Ik weet niks van achttien koffers uit Parijs,” zei de ambtenaar. „As je geen bewijsje hebt, kan ik je niet helpen.”

Hij keerde terug naar zijn stempels. De vrijgeveige jongeling keek verbaasd, maar begon al spoedig de toonbank weer te ranselen en schreeuwde:

„Ik heb je net een gulden gegeven, vriend. Kom, schiet op. Wijs me waar die koffers zijn. Vooruit, houd me niet voor den gek.”

Er zou juist een nieuw stempel ter wereld komen, maar de kunstenaar, die op het punt stond het uit naam van de Nederlandsche Spoorwegen te zetten, keek nog even op, en zei:

„Zonder bewijsje kan ik niks voor je doen. En as je je niet kalm houdt, kan ik je ook nog op straat laten zetten.”

Onwrikbare discipline en plichtsbe-

trachting hadden het van bruut geweld en omkooprij gewonnen; en deze zegepraal was zoo volkomen en ondubbelzinnig, dat de aanvaller zich boosmompelend terugtrok. Hij ging tegen den muur leunen, tegenover mij, en stak met driftige halen een sigaret op. Ik had zoo een prachtig uitzicht op hem en het zal geen verwondering wekken, dat ik daar een gretig gebruik van maakte. Ik verbaasde mij over zijn verschijning, ik kon er geen verklaring voor vinden, ik tobde mij af een antwoord te bedenken op de vraag, wie hij kon zijn en welke bedoelingen hij had.

Waarschijnlijk, dacht ik, was hij een van die ontelbare aanwezigen bij oom Jurriaan's aankomst; waarschijnlijk wilde ook hij den millonair terugvinden en was hij op denzelfden scherpzinnigen inval gekomen als ik. Maar verder kon ik met mijn overpeinzingen niet komen. Hij volgde, op zijn wijze, dezelfde gedragslijn als ik, dat was duidelijk; blijkbaar had ook hij nu besloten te wachten tot er zich een bewijshoudend mensch opdeed om de koffers te halen.

Maar het is nooit prettig om, als men denkt een geniale inval gehad te hebben, te ontdekken, dat men niet de eenige is die zoo intelligent was. Bovendien was het mij niet aangenaam om, wanneer ik er dan al in slaagde oom Jurriaan langs dezen weg weer op te sporen, het in gezelschap van dien vreemdeling te moeten doen. Ten slotte was het zijn uiterlijk, dat mij ook al niet aanstond. Hij was lang, donker, knap, elegant gekleed. Zijn gezicht was van boven eenigszins bruinig, van onderen eenigszins blauwig, en hij had een klein, donker snorretje. Aan de slanke hand, die den wandelstok omknelde, blonk een forsche zegelring. Zijn broek muntte uit door een strakke, lijnrechte plooi, die er uitzag of zij vastgelijmd was. Hij was een type zooals men dat wel eens in films op ziet treden; in slechte films als de jonge held, in goede films als danseur of als oplichter. Een van de grootste verdiensten van de film is, dat zij een ware vloedgolf van betrekkelijk goedkoope menschenkennis over de wereld gebracht heeft.

Maar al voor ik dit alles overwoog had, was mijn blik hem opgevallen. Hij begon terug te kijken. Hij trok een wenkbrauw op. Hij liet zijn blik met een uitdrukking van de grootst mogelijke geringschatting van mijn bobbeligen hoed, langs mijn vlekkerige overjas, naar mijn havelooze schoenen zakken. Toen wendde hij zich om en zwaaide nonchalant met zijn wandelstok. Ook ik wendde mij om en begon te fluiten, om hem vooral te laten merken, hoe weinig belang hij me inboezemde. Hem hoorde ik intusschen achteeloos met zijn stok op den grond tikken.

Na een minuut voelde ik, dat ik weer naar hem moest kijken. Ik wist niet waarom, maar ik voelde het. Ik wendde met een ruk mijn hoofd om, op hetzelfde moment dat hij het óók deed. Wij staarden elkaar aan. Wij trokken allebei een wenkbrauw op en draaiden ons langzaam weer om. Ik wijdde mijn aandacht aan een bordje, waarop

Vervolg op blz. 22

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51, Telef. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telef. Int. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b, Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Int. 111666, Giro nr. 43141. UTRECHT, Blitstraat 142, Telef. Int. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Oldenzaalschestraat 56, Telef. Int. 2188, Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Int. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Int. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstr. 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Telef. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Er klinkt weer leeuwengebrul op den Grebbeberg. Uit het buitenland arriveerde een aantal roofdieren en het bekende leeuwenterras van Ouweland's Dierenpark is weer bevolkt.

Trek nu naar den Grebbeberg, naar een van de mooiste dierenparken van Europa. De groote collectie dieren, de krokodillen-show, het aquarium, de moderne speeltuin, het is allemaal intact.

De olifanten en de ezeltjes zijn weer beschikbaar voor rijtjes en het café-restaurant is in staat om U als van ouds te verzorgen.

Ouweland's
DIERENPARK
RHENEN
OP DE GREBBEBERG

De snelle Werking bij Hoofdpijnen...

Dikwijls kan men eenvoudig op het verdwijnen van den pijnlijken druk wachten. Wie veel door hoofdpijnen geplaagd wordt weet deze snelle werking der Spalt-Tabletten te waardeeren. De werking van de Spalt-Tabletten berust o.a. daarop, dat zij ook de spastische oorzaken der pijnen bestrijden. U doet er goed aan altijd een paar Spalt-Tabletten in het gemakkelijke platte doosje bij U te hebben, zoodat U elke opkomende pijn onmiddellijk kunt verdrijven.

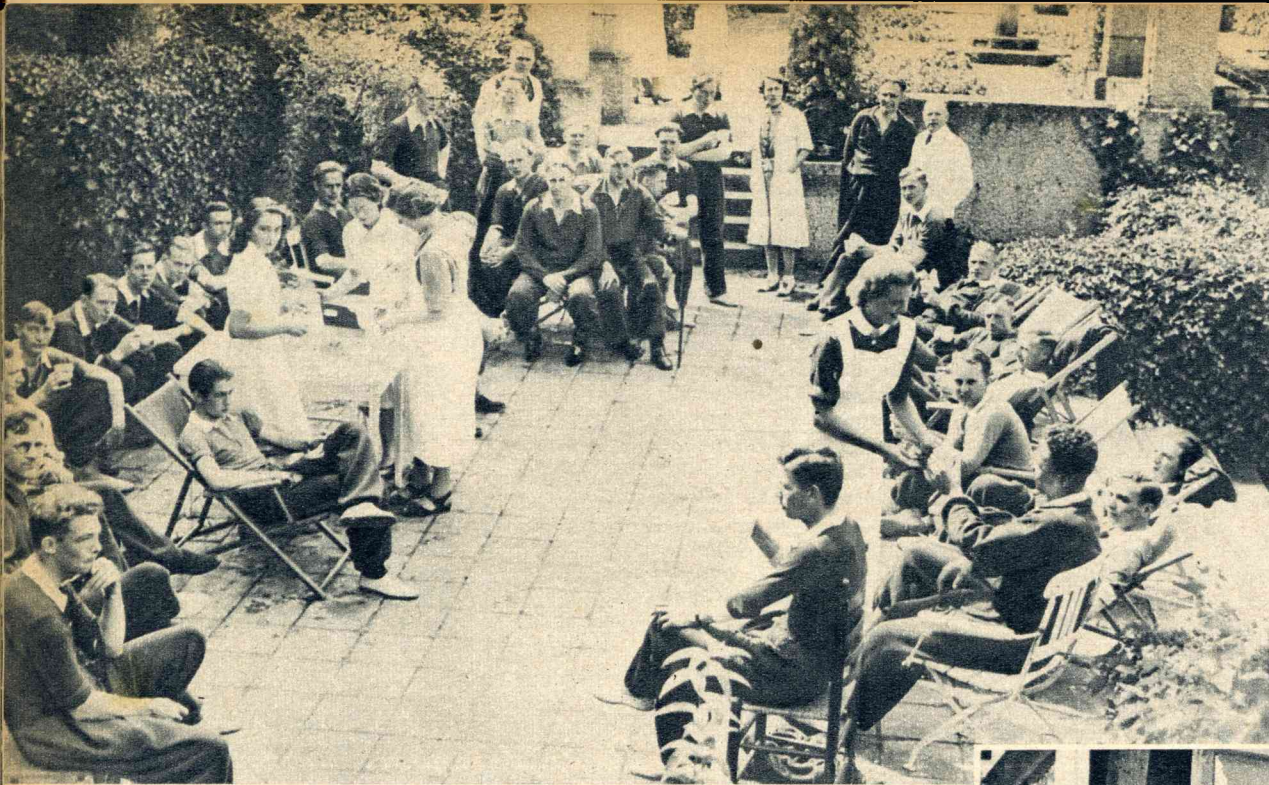
Prijs:

10 stuks f 0.50, 20 stuks f 0.90.

Verkrijgbaar in alle apotheken.

Dr. H. Nanning,
Den Haag, Korte Poten 7a.

De groote villa Huize Kareol te Aerdenhout is ingericht als herstellingsoord voor Nederlandsche soldaten.

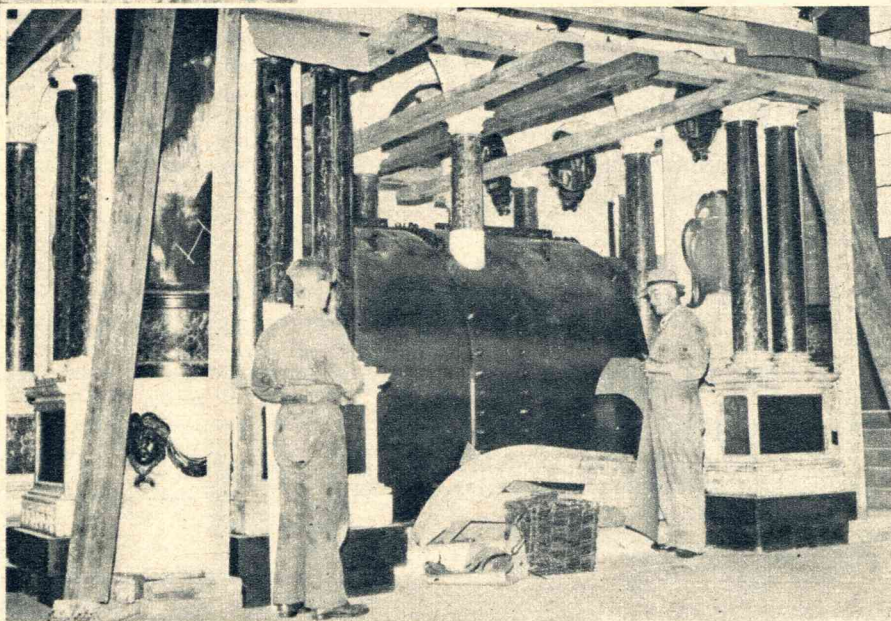
Binnenlandsch nieuws

Generaal Christiansen tijdens een defilé van het „Wachbataillon der Luftwaffe” te Den Haag.

Het corps diplomatique is uit Den Haag vertrokken. De Amerikaansche gezant George A. Gordon met zijn kinderen bij het afscheid.

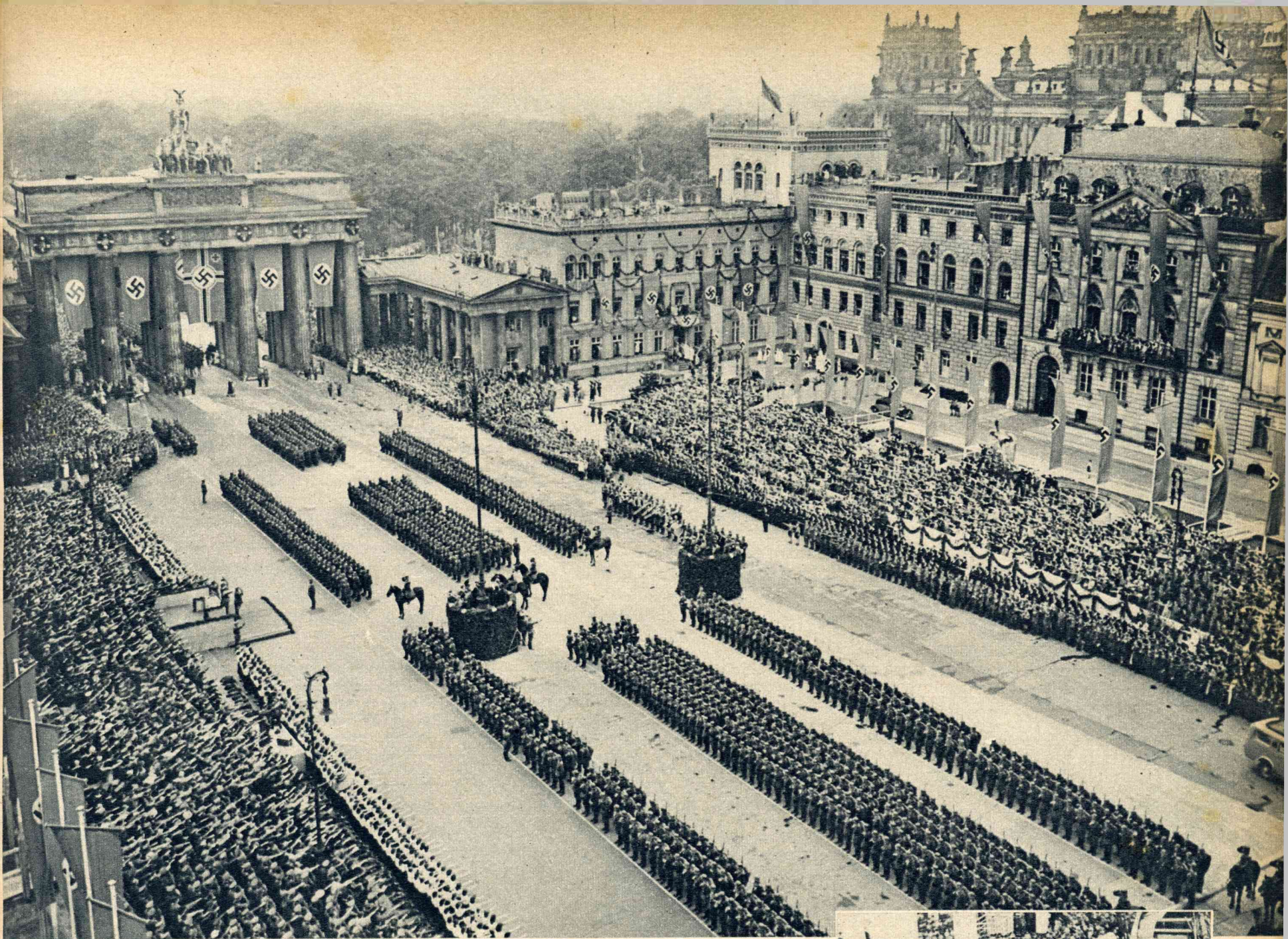
Om het praalgraf van Prins Willem van Oranje in de Nieuwe Kerk te Delft is een stalen pantserkoepel van 2½ m dikte aangebracht.

De eerste straat in „Nieuw Rotterdam” is het Gedempte Doelwater, de verbinding tusschen den Coolsingel en het Haagsche Veer. Weliswaar bestond deze straat ook vroeger al, maar nu eerst de leelijke gebouwtjes in den Doelentuin verdwenen zijn, is zij op volle breedte gebracht. Rechts het stadhuis en op den achtergrond een deel van het nieuwe politiebureau.

Langs de Merwehaven te Rotterdam verzamelt men nu een viertal weken het ijzer, dat afkomstig is uit de verwoeste huizen. Een overzichtsfoto van de miljoenen en miljoenen kilo's opgeslagen ijzer.

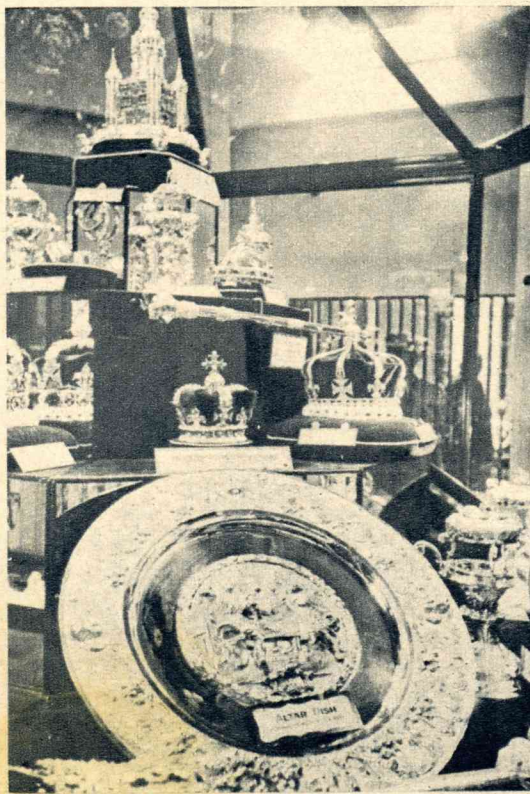

De eerste soldaten, die van het westelijk oorlogstoeoneel te Berlijn aankwamen, werden door een groote menigte begroet.

Buitenlandsch Nieuws

Het hijschen van de Duitsche vlag op het gebouw van de luchthaven van het Kanaal-eiland Jersey na de landing der Duitsche toestellen.

De Britsche kroonjuwelen, die naar Canada zijn overgebracht, gefotografeerd in de show-room van de Tower te Londen.

Uit Narvik terugkeerende soldaten luisteren naar een redevoering, uitgesproken ter gelegenheid van hun thuiskomst.

De constructeur van den Stuka, ir. Hermann Pohlmann (midden) in gesprek met eenige werktuigkundigen.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

Vervolg van blz. 19

aangekondigd werd, dat met ingang van 17 November de veerdienst Enkhuizen-Stavoren wegens ijsgang gestaakt zou worden, en trachtte mij te herinneren, welken datum wij nu hadden.

Maar al even later hoorde ik voetstappen achter mij.

„Wel, mijn waarde?” vroeg diezelfde geaffecteerde stem.

Ik bleef star naar de bekendmaking van den ijsgang kijken en gaf geen antwoord.

„Wel, spreek eens op?”

Ik neuriede zachtjes.

„Zeg, mannetje...”

Ik knikte al neuriënd vaag met mijn hoofd, vol beklag voor den veerdienst Enkhuizen-Stavoren. Maar nu verloor hij zijn geduld en gaf mij met zijn wandelstok drie tikjes tegen mijn mouw.

Ik keek om, nam zijn nijdig gezicht in oogenschouw en klopte mijn jas af.

„Zeg, man,” blafte hij. „Ik zei iets tegen je.”

„Pardon,” zei ik. „Zoekt u iemand?”

„Ik sprak tegen jóú.”

„Ik ken u niet.”

„Ik zou wel eens van je willen weten...”

„Ik kén u niet,” herhaalde ik. „Alleen mijn vrienden noemen me jij en jou. En als u het tegen mij had, wilt u misschien onthouden, dat ik uw waarde niet ben en ook geen mannetje.”

Hij was een oogenblik uit het veld geslagen en staarde me verbaasd aan. Ik keek zoo verwaand mogelijk terug. Hij had me niets anders misdaan dan dat hij óók op oom Jurriaan's koffers loerde en dat hij me op een, laat ons zeggen, onbeschaafde manier aansprak. Toch had ik een hekel aan hem, alsof hij me iets ernstigs had aangedaan, alsof hij mijn grootste vijand was.

„Wat wil je van me?” vroeg hij.

„Wat wil jij van mij?” vroeg ik.

„Je keek me vreemd aan.”

„Jij keek vreemd terug.”

„Je bevalt me niet.”

„En jij mij niet.”

„Je hebt iets in den zin...”

„Mijnheer,” sprak ik nu afgemeten, „wanneer u mij nog langer lastig valt, laat ik u doorden ambtenaar uit het lokaal verwijderen.”

De ambtenaar zag er op dit moment heelemaal niet naar uit, dat hij van zins was, iemand te verwijderen. Hij was juist verdiept in de ernstige bezigheid om zijn stempelpussen met een spons tot nieuw leven te wekken.

„Man,” siste de danseur — of misschien was hij wel een oplichter — „man, ik wáárschuw je. Ik zal je...”

Maar ik luisterde niet meer naar wat hij zou en hij sprak het niet uit — want op dit oogenblik zwaaid de deur open en drie mannen betraden de localiteit: een groote, zwarte man en twee kleine witte mannen. Het waren Solomon en twee witkielen. De danseur zweeg en lette niet meer op mij. Ik zweeg en lette niet meer op hem; en toen u ook de ambtenaar zijn bril beter bevestigde om zijn blikken eenigszins verschrikt op den nieuwen klant te kunnen richten, was Solomon het middelpunt van de belangstelling. Hij schreed, statig, groot, dreigend vooruit tot hij de toonbank bereikt had.

„W...wel?” vroeg de ambtenaar.

„Me's lookin' for the bags,” zei Solomon.

„Wablieff?”

„Hurry, ah've got no time.”

De blauwkiel haalde zijn schouders op, de witkielen grinnikten. En nu was de danseur mij voor. Hij schoot met een sprong naar de toonbank en zei:

„Meneer komt voor de achttien koffers uit Parijs.”

„Hoor es,” zei de beambte, „ik heb er genoeg van. Al waren het honderd koffers uit Parijs en al stuurden ze nog meer nikkers op me af, ik geef ze niet zonder bewijs. En nóú alsjeblieft...”

Hij knikte, wierp zich op zijn lessenaar en bonsde zonder de minste voorbereiding een stempel neer, ten einde duidelijk te maken dat het hem ernst was.

„Hij vraagt naar het ontvangstbewijs,” legde de danseur Solomon in het Engelsch uit.

„Huh?” vroeg Solomon. „What d'ye mean?”

„Receipt, ticket, proof,” verduidelijkte de danseur.

Solomon knikte en begon zijn zakken te doorzoeken; al zoekend stalde hij verschillende bezienswaardige documenten

voor zich uit — leegde kauwgumzakjes, leegde sigaretten, kassabons, tramkaartjes, bioscoopbiljetten, rekeningen en dergelijke.

Toen alles op de toonbank lag, lichtte hij zijn dophoed een eindweegs op, krabde zijn kroeshaar, en ging op de weegschaal zitten. Hij woog honderdvierentachtig pond en liet het aan den danseur over om het lang-begeerde bewijsje uit zijn archief te zoeken. Ik sloop naderbij, met de flauwe hoop nog een werkzaam aandeel in de gebeurtenis te hebben, maar ik was te laat. Nog voordat ik de toonbank bereikt had, sloeg mijn vijand er met zijn wandelstok een dringenden roffel op en zwaaid het papier omhoog.

Ik verliet het terrein van mijn nederlaag, maar ik gaf den strijd nog niet op. Toen de witkielen naar buiten kwamen met de eerste koffers, volgde ik hen naar den vrachtauto, die onder de kleine overkapping stond te wachten. Aan het feit, dat oom Jurriaan een vrachtauto had gehuurd om zijn bagage te laten halen, kon je maar weer zien, hoe rijk hij wel was en hoe doortastend.

Ik klemde mijn kiezen op elkaar. Ik verborg mij zoo goed en zoo kwaad als dat ging achter een postauto en spande mijn hersens wanhopig in om te bedenken, hoe ik straks de koffers zou kunnen volgen. Ik kon nu alvast den rijweg oversteken en een taxi nemen, maar ik had het tientje, dat er nog van mijn beleeningen over was, thuis laten liggen en zou de taxi niet kunnen betalen. Ik kon... ik kon... ik kon verder niets bedenken; en juist toen ik besloten had, het er maar op te wagen en een onbetaalde taxi te nemen, kwamen de witkielen terug van hun tweeden en laatsten loop. Ook Solomon droeg nu twee koffers. En de danseur droeg een hoedendoos en een city-bag. Hij ging zelfs zoo ver, dat hij hielp bij het opladen. Ik begreep, dat de auto weg zou zijn, voordat ik den overkant zelfs maar bereikt kon hebben.

Solomon diepte een gulden uit zijn vestzak op, liet hem een keer uit zijn zwarte hand opspringen en wierp hem toen den witkielen toe. Aangezien zij met deze wijze van betalen niet vertrouwd waren, lieten zij hem klinkend voor hun voeten neervallen.

„Slong, fellers,” knikte Solomon en hij maakte zich gereed om naast den chauffeur te gaan zitten. „Héé-héé,” riep een van de witkielen, en de andere riep: „Dat gaat maar zóó niet!”

„Wat moet je nog?” vroeg de danseur.

„Het waren achttien colli,” zei de eene.

„En het gaat voor tien cent per stuk,” verduidelijkte de andere.

„We hebben er vier zelf gedragen,” wierp de oplichter tegen.

„Maar het wáren er achttien,” hield de eene vol.

„What's up?” informeerde Solomon.

Dit zag er uit of het iets prettig tijdroovends zou worden, en als het dat geworden was, zou ik nog tijd gehad hebben om een taxi te nemen. Maar het leek wel, of de danseur geen zin had in tijdroovende dingen, het leek wel of hij op wilde schieten...

„Hier,” zei hij kort. „Het is een onbeschaamdheid, mijne heeren, maar hier heb je je zin” — en hij wierp hun, even vriendelijk als Solomon, 'n tweeden gulden toe. En daarna wurmde hij zich zonder meer naast den neger en den chauffeur in de kleine cabine en sloeg het portier achter zich dicht.

De witkielen raapten mompelend ieder een gulden op. De motor startte. Ik wischte me het wanhoopszweet af. Maar toen de auto in beweging kwam en, snel optrekkend, het plein opreed, greep ik de laatste kans, die me nog gegeven was — ik bukte me, nam 'n formidabelen aanloop achter de snelrijdende koffers van oom Jurriaan aan en slingerde me, met de beste gymnastische prestatie die ik ooit verricht heb, er naast in den laadbak.

Een slagersjongen, die het zag, juichte me toe, een dame gilde, een agent maakte booze gebaren; je zou bijna denken, dat zooiets niet mag, maar de auto ging nog juist langs een verkeerslicht dat al op geel stond en een agent, die zijn stopbord al aan het draaien was; hij passeerde met een haarbreedte lijn vijftientwintig, die juist den hoek om kwam, en schoot toen den Nieuwe Zijds Voorburgwal op. Wij schenen

haast te hebben. De eerste bocht gooide me bijna weer op straat, de tweede smet me over vijf koffers heen, de derde deed een hoedendoos op mijn hoofd storten. Op het fluweelen kussen van een veerende taxi leert men niet, welke moeilijkheden het dagelijksche verkeer oplevert, maar tusschen achttien koffers in den houten laadbak van een bejaarden vrachtauto gaat men er zich een tamelijk helder beeld van vormen. Het was mij althans onmogelijk om een draaglijke houding te vinden, tot een plotse-ling remmen ter hoogte van het postkantoor mij ligplaats deed kiezen op een hutkoffer, die zwaar en soliede genoeg was om eenige waarborg en hou- vast te geven voor de toekomst. Ik kon niet anders doen dan mij daar zoo stevig mogelijk aan vast- klampen en er verder het beste van hopen, want iedere poging om op te staan moest ik bekoopen met een zware valpartij, die ook voor oom Jurriaan's bagage niet heilzaam kon zijn. Daar lag ik dus en kortte me den tijd met me af te vragen, waar we heen zouden gaan. Hotel Schiller, Carlton, Amstelhotel... We hotsten het Spui over, het Singel langs, dan, met een ruk, de Leidschestraat in. Voor geen van die hotels was dit de kortste weg. American misschien, maar ook American gingen we voorbij. Ik gaf het op, in de stellige overtuiging, dat ik het wel zou merken.

Ik merkte het maar weinig later, want met een schok, die me over den grond deed tuimelen, stopten we voor een gewoon huis in de Jan Luykenstraat. Nu moest ik handelen, ondanks de tuimeling, ondanks mijn verbazing. Ik sprong uit den laadbak, nam nog 'n tweeden sprong en zocht dekking achter een van de sprietige boomen; maar noodig was dat niet, want Solomon en de oplichter en de chauffeur hadden het veel te druk om op me te letten. De chauffeur helde haastig aan en liep toen weer terug om de anderen te helpen met het uitladen. Ze verdwenen zelfs naar het inwendige van den wagen en begonnen daar allereerst aan den hutkoffer te sjoeren, gelukkig zonder te merken dat hij nog warm was, en onderhielden zich daarbij in het Amerikaansch, school-Engelsch en Amsterdamsch.

„Thiz iz a big-un,” zei Solomon.

„Very heavy,” betuigde de oplichter.

„Een senuwe-ding,” oordeelde de chauffeur.

Dit gaf mij een prachtige kans. Zij merkten niet, dat ik op de stoep ging staan. Zij merkten niet, dat een sproetig dienstmeisje open kwam doen en dat ik haastig langs haar heen naar binnen glipte.

„Wat moest u?” vroeg het dienstmeisje verbaasd.

Ik trok haar den deurknop uit de handen en duwde de deur dicht.

„Ik moet mijnheer Kandel spreken,” zei ik, „die hier juist aangekomen is.”

„Wie kan ik zeggen dat er is?”

„Peter Paul Kandel.”

Zij snoof en ging naar boven; ik bleef wachtend in het portaal staan en las het waarschuwingsbordje „Voeten vegen” en keek naar de namaak-batikdoeken met wajangpoppen en voelde mijn hart bonzen.

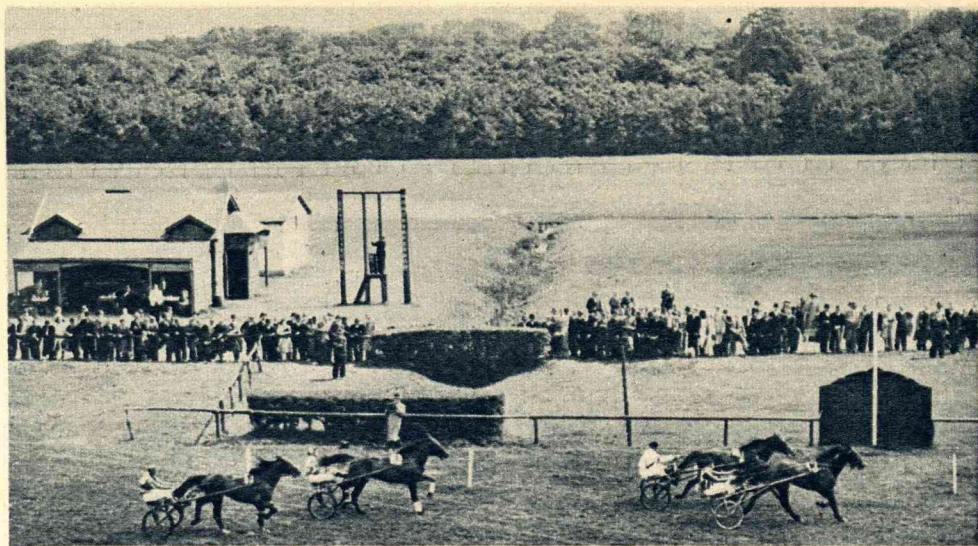
„Of u maar effe boven wou komen,” vroeg het meisje, „trap op en eerste deur links.”

Nu, terwijl ik traag de trap met den versleten looper besteeg, werd het bonzen van mijn hart ondraaglijk. Maar het was nog niet zoo luid of ik hoorde weer bellen, ik hoorde Solomon's stem en de stem van den chauffeur en ook het geaffecteerde geluid van den danseur, dat zei:

„Ik moet mijnheer Kandel spreken, meisje. Vluc alsjeblieft. En zeg hem maar, dat mijn naam is: Peter Paul Kandel.”

Ik voelde even de neiging om de traplenning te omknellen en langzaam op den rood-met-grijs-gestreepden looper ineen te zijgen. Ik was nog buiten adem van de ren- en hospartij met den vrachtauto, opgewonden van de achtervolging der koffers, geschokt door de ontdekking, dat de oplichter-danseur mijn naam gebruikte om zich aan te dienen; ik was op dit moment zeker niet in de juiste stemming om van aangezicht tot aangezicht met mijn oom Jurriaan te komen staan. En door al die gewaarwordingen heen sloop nog de bijna benauwende verbazing, hoe het mogelijk was, dat een Amerikaansch millionaire hier zijn intrek nam, hier, in pension „Museumzicht”, waar de geur van groentensoep door de kale gangen waarde en waar nieuwsgierige vrouwengezichten om deurhoeken gluurden wanneer er iemand de trap op kwam...

Wordt vervolgd

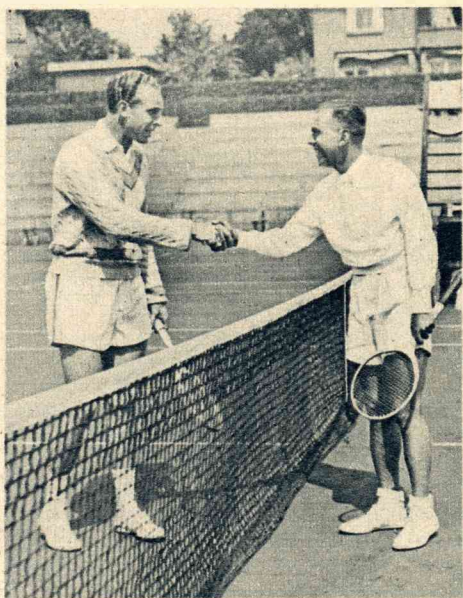

Zondag werden op Duindigt wederom courses gehouden, waarvoor veel belangstelling bestond. Overzicht tijdens de race om den Dalila-prijs.

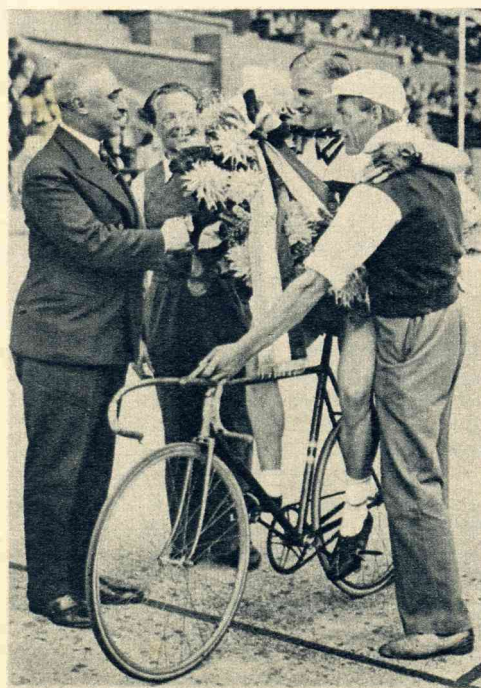
Sport van de week

De nationale wielerkampioenschappen in het Olympische Stadion. Arie v. Vliet, die voor de derde maal den sprintertitel behaalde bij de profs, wordt door jhr. v.d. Bergh v. Heemstede gelukgewenscht.

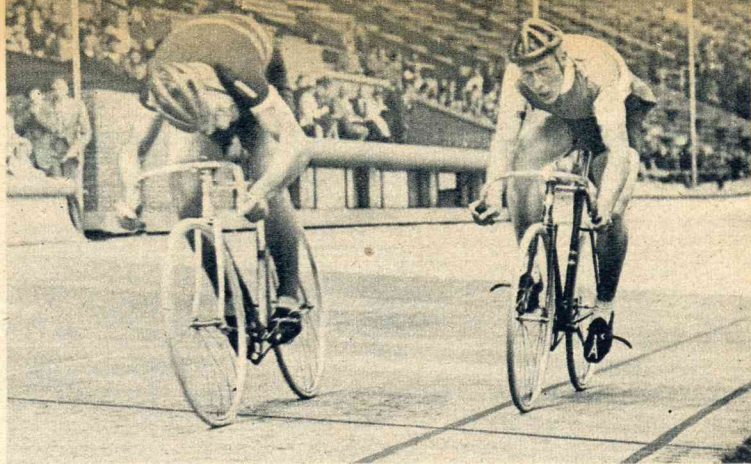
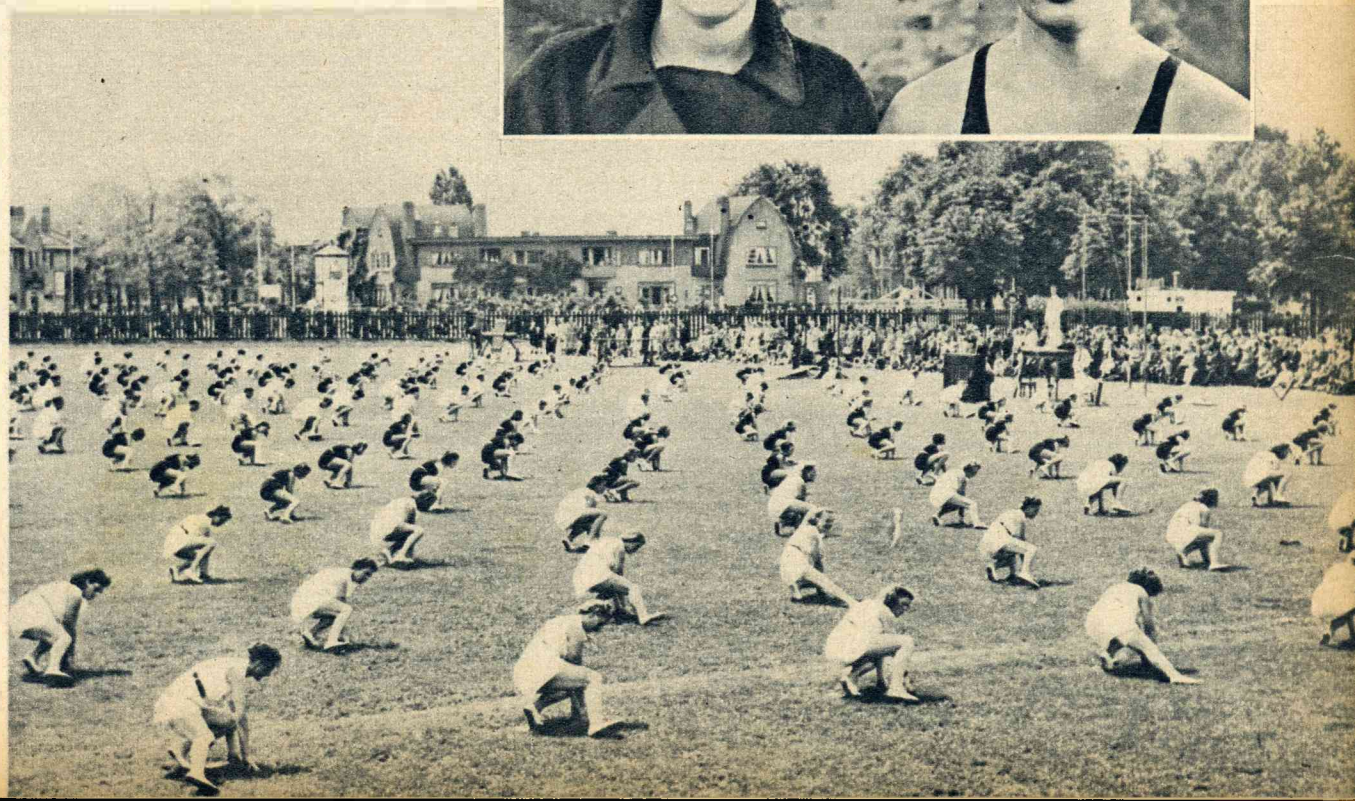

Van Swol slaagde er wederom in over Hughan te zegevieren, ditmaal in de nationale kampioenschappen, welke op de M.E.T.S.-banen te Scheveningen werden gehouden. Van Swol (links) wordt door Hughan gelukgewenscht.

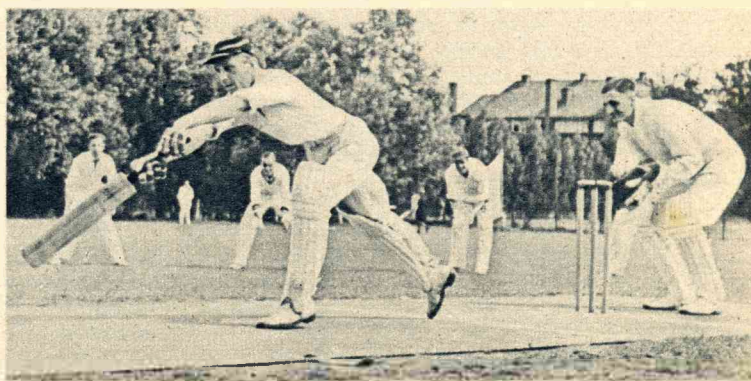

Gerrit Schulte, de nationale kampioen in de achtervolging, na zijn overwinning.

De Haarlemsche gymnastiekvereniging Concordia heeft Zondag een openluchtvoering gegeven. Overzicht tijdens het nummer algemeene vrije oefeningen.

Moment uit de spannende finale tusschen Van Vliet en Derksen, welke, zooals de foto ook duidelijk doet zien, door eerstgenoemde werd gewonnen.

De cricketwedstrijd H.U.C. II-H.B.S. te 's-Gravenhage, welke door de Houtrustclub werd gewonnen. De heer van Hoepen (H.B.S.) aan bat.

In den Zunderdorperspolder werd Zondag de Zilveren Molenwedstrijd van den Nederlandschen Centralen Collegialen Bond voor Hengelsport gehouden. Er waren meer dan 100 deelnemers. Op marsch naar het wedstrijdterrein.

In het Amstelparkbad werden Zondag de laatste wedstrijden voor het hoofdstedelijk-zweembekampioenschap gehouden. Jopie Waalberg en Smitskuyzen behaalden den titel op de 200 m schoolslag.

VERSTAND VAN VIOLEN

door Henk Zwart

Daar was ik weer in Napels: ik had er acht jaar naar verlangd — nu had ik mijn zin. Ik zat weer in de omgeving, die ik als jong schildertje zoo goed had gekend.

Toen ik de trattoria binnenkwam, 't cafeetje, waar ik in mijn studietijd iederen dag had gegeten, viel de gastvrije Angelo bijna om van verbazing. „Signor Olandese!” Hij sloot me in zijn armen. „Wat ben ik blij, dat ik u weer eens zie! Net of die tusschentijd er niet geweest is.” Het duurde geen minuut, of hij stond bevelen uit te schreeuwen naar de keuken; hij bestelde mijn liefste schotels, alsof ik er den vorigen dag óók nog gegeten had, en korten tijd daarna verdeelde ik mijn aandacht tusschen de smakelijke spijzen en Angelo's opgewonden gepraat. „U komt toch zeker niet weer om te studeeren, niet? U hebt zeker een schep geld verdiend in Holland?”

Ik glimlachte, omdat hij zoo ronduit sprak. „Studeeren? Nee, dat was de bedoeling niet. Ik kom alleen mijn oude vrienden nog eens opzoeken, want ik heb ze nog niet kunnen vergeten. Tusschen twee haakjes. . . ik zie uw vrouwtje niet. . . en Giovanni, den kellner. . .”

„O, Rosetta? Die wordt een tikje oud om in de keuken te staan. Te dik. En Giovanni heeft een beetje spektakel gehad, al een heelen tijd geleden. Hij is weggegaan — ik weet niet waar naar toe.”

„En hoe is 't met Andrea? Dien ouden heer wil ik in ieder geval uitschilderen, nu ik hier toch ben.” Een idee van vroeger was plotseling in me opgeleefd, met overweldigende kracht. Ik voelde, dat ik 't nu wel aankon, dat onderwerp, waarvan ik mijn meesterstuk had willen maken. Andrea, de blinde violist. . . Ik wou hem onsterfelijk maken, en tegelijk mijzelf.

Angelo liet me geen tijd om door te peinzen. „Had u 't over Andrea? Wou u hem uitschilderen? Dan zult u te laat zijn, signore.”

„Te laat? Dat kan niet. Hoe ouder hij is, hoe beter. Maar wacht. . . hij is toch niet dood, hoop ik?”

„O nee. . . Hij is weggegaan, al lang geleden. Ik zal u 't een en ander over hem vertellen — wie weet, komt u hem hier of daar tegen. Ik mocht dien ouden stakker wel. Arme kerel.”

Hij trok zijn stoel dichterbij en ging met zachter stem voort: „Weet u misschien nog Rocco van hiernaast, die die comestibleszaak had?”

„Ja, dien kan ik me nog heel goed herinneren.” 't Was me of ik Rocco vóór me zag staan — een korten, dikken, onverdraaglijken kwant. „Wat heeft die met Andrea uit te staan?”

„Daar wou ik nu net óp komen, signore. Dat dikke varken is rijk en gierig — peuterig inhalig zelfs. Iedereen heeft 't land aan hem. Hij staat maar eeuwig die vette, ronde saucisse te aaien, en die bolle kaasjes, of 't zijn kinderen waren. Nou, dat gulzige porco verlangt er ook zoo naar, om Andrea weer eens te zien. En als hij hem vond, was Andrea nog niet gelukkig.”

„Hoezoo? Ik wist wel, dat 't een ijselijke kerel was, maar wat kan hij op dien ouden, blinden stakker tegen hebben?”

„Daar kom ik direct aan,” zei Angelo. Hij nam een fikschen slok wijn, veegde met den rug van zijn hand zijn mond af en ging voort: „Dien middag, toen 't begonnen is, kwam Andrea bij Rocco den winkel in — wat hij nog nooit had gedaan. De oude man deed erg nederig en vroeg excuus. . . hij wou vragen, of Rocco hem een pleziertje wou doen. . . of hij zijn viool voor hem wou bewaren tot den volgende morgen. Zijn neef uit Genua kwam een dagje over, zei hij, en daar mocht hij mee uit rijden. En hij was zoo seculer op zijn viool — hij was bang, dat er iets aan kwam. . .”

„Goed, geef maar hier,” zei Rocco, en hij zette de kist op een plank. De oude man dankte en zegende hem duizendmaal en ging blij weg.

Dien avond laat, toen Rocco al wou sluiten en net zijn smerige schort los stond te knopen, kwam er een slijke meneer binnen. 't Was een vreemdeling, zooals er hierboven haast niet komen — un grand signore, een buitenlandsche baron of zoiets. Hij kocht een paar fijne, dure dingen, van dat buitenlandsche goed. Rocco was zoo trotsch als een pauw; hij had nog nooit zoo'n deftigen klant gehad, die zoo deftig praatte, en terwijl hij de boodschappen inpakte, zei de meneer: „U verkoopt violen ook, zie ik!”

„No, no, signore, ik heb er alleen maar een in bewaring, voor een kennis.”

„O juist. Zou ik misschien even mogen kijken? Ik stel buitengewoon veel belang in oude violen. Ik heb net een pracht van een Cremona gekocht, bij Cerruti, den vioolmaker hier verderop.” Hij pakte de viool van Rocco aan, maakte de kist open en bleef met een open mond naar de viool staan kijken.

„Buitengewoon! 't Is haast niet te gelooven!” stond de fijne meneer te mompelen en hij nam de viool op en bekeek haar nauwkeurig. „Van wien is dat instrument, zei u?” vroeg hij opeens.

„Van eh. . . van een vriend van me, signore.”

„Waar woont die vriend — waar kan ik hem bereiken? Ik moet hem onmiddellijk spreken!” zei de klant opgewonden.

„Neemt u niet kwalijk, 't spijt me, meneer, maar ik wéét niet waar hij is. Als u tot morgenochtend wilt wachten. . . dan komt hij vast en zeker hier.”

„Weet u zeker, dat hij morgen komt? Prachtig. Dan kunt u me een groot plezier doen. Laat hem morgenavond precies om acht uur hier zijn. Ik vertrek over een uur naar Rome — maar ik zal zorgen, dat ik op tijd terug ben. Die viool is een prachtstuk. . . ik zou er ik weet niet hoeveel voor over hebben. Hier hebt u mijn kaartje. . . zorgt u, dat ik niet voor niets kom?”

„Zeker, meneer, zeker, ik zal zorgen dat hij er is. Laat u dat maar gerust aan mij over.”

Toen de klant wegging, bleef Rocco naar die oude kale viool staan staren of hij droomde. Dat instrument was een kapitaal waard. . . en hij had 't al jaren vlak voor zijn neus gehad — voor 't grijpen haast! Hij sloot de deur extra-goed en nam de kostbare viool mee naar boven, naar zijn slaapkamer.

Hij bleef den heelen nacht heen en weer loopen en hij keek maar steeds naar die viool. Wat hij van plan was? Dat zult u direct hooren, signore.

Den volgende morgen vroeg kwam Andrea terug om zijn viool te halen. Rocco was ongelooflijk vriendelijk tegen hem. „Ik moet je toch eens iets zeggen, Andrea,” zei hij. „Geen mensch begrijpt me; ze denken allemaal, dat ik gierig ben en dat ik geen hart heb. Misschien is 't wel zoo geweest, maar nu ben ik anders. Ik heb Donderdag 't wonder van den heiligen Januarius gezien, en toen heb ik een ingeving gekregen. Ik moet goede werken doen, voor ik doodga, dan zullen mijn vrienden meteen begrijpen, dat ik een goed mensch ben. Jij bent de eerste, die 't onder vinden zal, Andrea, wat een goethartig mensch ik eigenlijk ben. Als je duizend lire had, kon je jezelf bedruipen, je ergens inkoopen bijvoorbeeld, en dan was je niemand tot last. En nu heb ik gedacht: ik moest je dat geld maar geven. Ik heb er den heelen nacht over liggen denken. Hoe vind je 't, Andrea?”

„O, signore, ik weet niet wat ik zeggen moet! Hoe kan een mensch zóó goed zijn! Maar hoe kan ik 't u ooit vergelden?”

„Vergelden? Niemand hoeft 't me te vergelden, dat ik een goed werk doe. Nee, nee. . . In ieder geval, je hébt niets om me wat te vergelden. Of wacht. . . die oude viool van je. 't Is niet veel zaaks, maar die zou ik dan wel graag willen bewaren bij wijze van souvenir. Je hebt hem toch niet meer nodig, en voor mij is 't altijd een bewijs, dat ik een goed werk heb gedaan.”

Maar Andrea wou zijn viool niet kwijt. „Nee, signore, dat gaat niet,” zei hij tegen Rocco. „Ik kan u mijn viool niet afstaan; da's al wat ik bezit. . . mijn eenige herinnering aan vroeger.”

Rocco had een gevoel, of het fortuintje hem ontging; hij had niet gedacht, dat de oude man zoo onwillig en koppig zou zijn. Hij werd er kriegel van en begon tegen hem te schreeuwen: „Moet jij me niet je dwaze overgevoeligheid beletten, om een goede daad te doen? Ik heb nu eenmaal zin in die viool. Begrijp toch eens, man — ik kan je zóó een makkelijk leventje bezorgen!”

Andrea stond maar met zijn hoofd te schudden. „Nee, al kon ik er ik weet niet wat voor krijgen. . . ik wil hem niet kwijt. Geef u hem nu alstublieft maar gauw, dan zal ik u niet langer lastig vallen.”

Rocco werd woedend. „Uilskuiken dat je bent, ondankbare! Je bent zoo koppig als een muilezel. Ik heb zin om dat ding op je hoofd aan stukken te slaan, of om 't tóch te houden. Wat kun je er tegen doen? Mijn ja is zoo goed als jouw nee. Moet ik geweld

gebruiken om je goed te doen? Hier, stijfkop — ik kan óók koppig zijn!” en hij gooide een dikke leeren portefeuille met een smak op de toonbank. „Vijf-duizend lire. Ben je nu tevreden, armoedzaaier?”

Andrea stond even te kijken of hij geen tien kon tellen; toen kroop zijn hand langzaam naar de portefeuille; hij haalde er de bankbiljetten uit en stopte ze gauw in zijn zak, en toen, zonder hoe of bah te zeggen, slofte hij den winkel uit.”

Angelo zat peinzend zijn glas wijn rond te draaien. „Andrea is niet meer teruggekomen. Geen mensch heeft hem ooit weer gezien. Ik mis hem echt.”

„En verder?” vroeg ik. „Rocco zal wel in zijn schik zijn geweest — hij heeft zeker een aardigen duit verdiend dien avond.”

„In zijn schik? Even wachten, signore. 't Werd een verschrikkelijk lange dag voor Rocco. Hij keek om de twee minuten op zijn horloge, maar 't leek wel, of de tijd stilstond. Toen de klok van de kerk beneden acht uur sloeg, viel hij bijna flauw; iedere slag klonk hem als een kanonschot in de ooren. Dat was zijn geluksuur. Alleen moest hij nog eventjes geduld hebben. Die slijke meneer was er nog niet. Heel even kwam de ontzettende angst in hem op, dat er een ongeluk gebeurd zou zijn — misschien was die meneer wel ernstig gewond, of dood. . . Weer hoorde hij de zware slagen van de groote klok door de stille lucht. . . negen uur. Nu ging de tijd hard, de minuten verdrongen elkaar. Tien uur. . . de slagen klonken hem in de ooren, of er voor zijn begrafenis werd geluid. . .”

Ik stelde me voor, dat ik Rocco was, en zoo zat te wachten. „Wat een marteling! Zeg eens gauw, Angelo — wanneer kwam die meneer eindelijk?”

„Wanneer hij kwam? Signore mio! Nooit!

Toen de klok van de kathedraal tien uur sloeg, sprong Rocco op als een waanzinnige, hij greep de viool, en zoo dik als hij is, holde hij 't heele eind naar den winkel van Cerutti. Die was al dicht, maar hij bonkte en schopte tegen de deur tot de oude vioolmaker zijn hoofd uit 'n raam stak en riep, dat hij weg moest gaan, anders schreeuwde hij om de politie. Maar Rocco riep: „Kom beneden, kom eens gauw beneden — ik ben 't, Rocco!”

„Waarom kom je me in 't holst van den nacht lastig vallen? Ik heb slaap!” Maar zoo goed was Cerutti niet, of hij moest beneden komen en hem binnenlaten.

En toen vroeg Rocco zenuwachtig: „Is die rijke meneer hier?”

„Welke rijke meneer? Je bent toch niet gek geworden?”

„Die rijke heer uit Rome, die gisteren zoo'n mooie Cremona-viool van je gekocht heeft — hier, deze!” Hij haalde het kaartje van den slijken meneer uit zijn zak.

„Man, je raaskalt! Welke Cremona? Ik ken niemand, die zoo heet; en er is hier vanavond geen mensch geweest. Ik sluit vroeg.”

„Zoo. Vertel me dan maar eens — wat is dit?” Rocco duwde Cerutti de viool van Andrea in zijn handen. „Kijk!”

„Dat? Dat is een doodgewoon goedkoop viooltje.” „Nee, kijk nu eens goed! 't Is een kostbaar stuk.”

Cerutti bekeek het instrument vluchtig. „Kostbaar stuk — klets!”

„Heusch, Cerutti!” De stem van Rocco klonk angstig. „Ze is een kapitaal waard!”

„Hoor eens, Rocco — je moet niet zooveel wijn drinken laat in den avond. Houd nu maar op met je gewauwel. Pak in dat ding en ga weg. 't Is een fabrieksviool, zie je dat niet? Zoo maken ze ze in Duitschland bij duizenden — voor den export. Ze kosten hier in Italië zevenhonderd lire 't dozijn. Ze worden met de machine gemaakt. 't Zijn dingen voor straatmuzikanten; die ouwe Andrea, die vaak bij jou voor de deur staat, heeft er ook zoo een. En ga nu alsjeblieft weg, ik wil naar bed.” Hij duwde Rocco den winkel uit en sloeg de deur achter hem dicht. Daar stond Rocco op straat, en hij bleef een heelen tijd staan, en toen strompelde hij weg, zonder te kijken waar hij liep.

Dat is de heele geschiedenis, signore. Behalve dat Rocco de viool nog steeds heeft. Misschien vindt hij 't een prettige herinnering aan de groote weldaad, die hij Andrea bewezen heeft, of misschien kan hij nog maar niet gelooven, dat hij eens een keertje níet leep is geweest. Ik weet 't niet.” Angelo haalde zijn schouders op. „Ik denk niet, dat we Andrea nog ooit terug zullen zien. Er zijn hier trouwens rare lui genoeg op den heuvel, signore — interessante typen genoeg om te schilderen. Ik ben blij, dat u er weer bent.”

ZOMER AAN DEN PLAS

(Naar de schilderij van H. Endlich)

OVERSTAPPIE

gaat met Wimpie en Puypkrijdt uit visschen!

Op den trouwdag van Jilles en Mientje werd een afspraak gemaakt: drogist Puypkrijdt zou eens naar Amsterdam komen om onder leiding van Overstappie en Wimpie voor 't eerst van zijn leven de hengelsport te beoefenen. Welnu, Puypkrijdt houdt de twee Amsterdammers aan hun woord en maakt al spoedig z'n opwachting. En succes heeft hij óók!

Hoe bestaat 't,' zegt Overstappie. „Nee, Puypkrijdt, da's nou werkelijk 'n tikkie overdreuve...”

Overstappie heeft gelijk. Wel heeft hij op den trouwdag van Jilles en Mientje den drogist uitgenodigd voor een vischtocht en hem aangeraden reeds bij de keuze van 't costuum 'n weinig rekening te houden met den aard van een dergelijke tijdpassering, doch nu heeft Puypkrijdt dien raad toch wel 'n beetje al te serieus opgenomen. Want zooals hij daar in de groote hal van 't hoofdstedelijk Amstelstation de loketten passeert, ziet de eerzame drogist er werkelijk opvallend uit in z'n oliejas en met 'n leefnet van formidabele afmetingen. En ten overvloede heeft hij nog een zuidwester op óók! Al die mooie spullen zijn gloednieuw en dat maakt, dat Puypkrijdt er heelemaal niet uitziet als een echte hengelaar. Hij is veel te mooi en herinnert al te veel aan een prospectus van een luxe-magazijn voor vischsport-artikelen.

Twee oude bekenden zijn aanwezig om den gelegenheidshengelaar te verwelkomen: Overstappie, die juist zijn vrijen middag heeft en het voormalige hospitaalsoldaatje Wimpie, die penningmeester is van het roemruchte vischcollege D.L.B. (De lollige brasem) en deswege een groot aandeel zal hebben in de eerste vorming van den hengelaar Puypkrijdt. Want, hoe sportief onze drogist er ook uit moge zien, een hengel heeft hij nog nooit in z'n hand gehad.

In het nieuw-zakelijke interieur van Amsterdams modernste station is Puypkrijdt een verschijning, die allerwegen de aandacht trekt, doch de drogist aanvaardt die belangstelling als een soort hulde, die de hoofdstad nu eenmaal aan aanzienlijke bezoekers betuigt. Want per slot van zake, in zijn dorpje behoort de drogist tot de notabelen. Is hij niet voorzitter van de plaatselijke Vereeniging tot bevordering van het vreemdelingenverkeer, oprichter en kampioen van de kegelclub „Gooi-lust”, gemeenteraadslid, fokker van tentoonstellingsgeiten, lid van diverse commissies tot voorbereiding van het feest ter viering van het zevenhonderdvijftigjarig bestaan van zijn dorpje en bovendien blokheofd van de luchtbescherming? Het is niet de eerste de beste, die daar de hoofdstad binnenstapt! Als Puypkrijdt iets doet, doet hij het goed. En daarom is, nu hij voor den eersten keer van zijn leven zal gaan visschen, zijn uitrusting tot in alle onderdeelen puik in orde.

Doch hoe tevreden Puypkrijdt zelf over zijn uiterlijke verschijning mag zijn, de commissie van ontvangst denkt er eenigszins anders over.

„Mot je die ouwe seeroover sien!” foertert Overstappie.

„Kompleet Dorus Rijkers,” oordeelt Wimpie.

„Bang voor swaor weer, Puypkrijdt?” informeert Overstappie. „As je nog lang met die zuidwester rondloopt, krijg je fast 'n sonnesteeke. Wat sie je d'r uit, man! Jij denkt minstens, dat we d'r met 'n haringlogger op uit trekke. Wat dacht je feitelijk dat we ginge fange. Walvissche soms?”

Doch neen, aan dezen merkwaardigen zoogdieren-vorm heeft de nieuwbakken hengelaar niet gedacht, zijn verlangens gaan meer uit naar 'n fikschen snoek.

„Mot je hoore! Die komt voor 't eerst fan se leve achter se stopflesche met motballetjes en soethout fandaon en wil meteen al achter de snoeke an sitte. Hoe bestaat 't!” En Wimpie gooit, als deskundige,

al meteen roet in 't eten door te verklaren, dat de Juli-maand zich heelemaal niet leent tot snoekvisschen.

„D'r benne om deze tijd fan 't jaor geeneens snoeke,” vertelt hij.

„Wat zullen we nou hebben?” barst Puypkrijdt los. „Benne d'r geen snoeke? En waar benne ze dan wél?”

Tja, waar de snoeken zijn, weet Wimpie ook niet, vast staat dat nog nooit 'n hengelaar 's zomers een snoek heeft gevangen, althans voor zoover die hengelaars als lid zijn ingeschreven van „De lollige brasem”. Nee, dat snoekvisschen moet drogist Puypkrijdt voorloopig uit z'n hoofd zetten. Als hij misschien laat in den herfst nog eens komt, kan Wimpie hem wel 'n paar goede plekjes wijzen.

„Zoo, dus geen snoek vandaag,” zegt Puypkrijdt na deze vischtechnische uiteenzetting en hij zwaait 'n beetje moedeloos met z'n net. „Tja, wat doen we dán?”

„Visch genoeg,” meent Wimpie. „Er zijn karpers en baarzen, er is witvisch in allerlei soorten en dan heb je nog de voorns, de brasem...”

„En anders gaone we seekakelobbusse fange!” snijdt Overstappie het dispuut af. „En nou motte we weg weze, manne. D'r komt hier 'n komplette oploop. Allemaal de schuld fan die malle zuidwester, de mensche denke dat d'r 'n opeluchtvoorstelling komt fan Op Hoop fan Sege. Hiero, ouwe seeheld, op 't foorbalkon...”

En zoo rijdt het gezelschap weg. Voor alle zekerheid houdt Puypkrijdt nu zijn fonkelnieuwen zuidwester toch maar liever in z'n hand.

De eerste lessen

Terwijl de tram langs den wolkenkrabber op het Daniël Willinkplein rijdt, is het eerste onderrecht al in vollen gang. Puypkrijdt verneemt, dat je, om voorn te vangen, een licht tuigje noodig hebt en het aas niet heelemaal op den bodem moet laten hangen. Baars moet je altijd onder 't kroos zoeken en wordt het best gevangen als de lucht bewolkt is. Maar voor den schuwen brasem heeft Wimpie een speciale theorie opgebouwd, die thans door alle leden van de vischclub D. L. B. in de practijk getoetst wordt en de eerste resultaten zijn reeds zeer opmerkelijk te noemen. Het gaat zoo: je mengt wat geweekt brood door zand en je maakt van je dobber een zinker, dat is een dobber, die onder water staat, zoodat alleen 't puntje nog maar te zien is. Kan Puypkrijdt dat allemaal volgen?

„Hm, ja,” zegt de drogist en hij kijkt eens naar z'n net. Het duizelt hem, nooit heeft hij geweten, dat bij visschen nog zooveel wetenschap te pas kwam.

„Puypkrijdt kan d'r niks om lache,” constateert Overstappie met voldoening.

„Die dacht dat je alleenig maar je snoer in 't watter hoefde te gooie en dan meteen de heele week visch etc...”

„Maar ik zal toch wel wat vangen?” informeert de

Zooals de eerzame Puypkrijdt de loketten van het Amstelstation passeert, ziet hij er werkelijk opvallend uit met z'n oliejas, z'n zuidwester en z'n geweldig leefnet. . . .

drogist. Waarvoor heeft hij anders dat net meege-nomen? Dat moet vanavond vol zijn als hij in zijn nieuwe waardigheid van hengelaar in zijn dorp terugkomt. Heeft hij niet in zijn onschuld zoowat de heele kegelclub op een vischmaal genoodigd? Snoeken van twintig pond heeft hij beloofd! En z'n vrouw had al zoo'n mooi recept met peterseliesaus. . . .

„Alles wat ik vang krijg je mee naar huis,” belooft Wimpie grootmoedig. En die vangst zal heusch niet tegenvallen, want het gezelschap zal vandaag vischen op een plek, waar Wimpie nog geen veertien dagen geleden 'n paar kanjers heeft opgehaald, ongelooflijk! En nog minstens twee dozijn klein goed. Niet voor niets is Wimpie een beroemd prijshengelaar! Puypkrijdt moet z'n medaillekast maar eens zien in „De groote slok”, waar het vischcollege op regelde tijden in vergadering bijeen pleegt te zijn. Maar de mooiste prestatie heeft Wimpie toch geleverd met dien snoek van verleden jaar, bijna 'n vollen dag is hij bezig geweest om dien knaap op het droge te krijgen. Tanden als 'n zaag had dat beest en hij was Wimpie bijna aangevlogen. Zesentwintig pond schoon aan den haak!

„Liege,” mijmert Overstappie. „Dat kenne de meeste hengelaars niet...” Doch de brave Puypkrijdt is over zijn bangen twijfel heen, hij komt vanavond vast niet met lege handen thuis!

Overstappie als fakir!

Een uurtje later zit Puypkrijdt met z'n fraaien zuidwester op zeer ingespannen naar z'n dobber te staren. Elken keer als het water even rimpelt en het roode puntje deint, wil hij meteen al ophalen. Met Wimpie zit hij in een bootje, Overstappie daarentegen blijft voorloopig op den vasten wal. En die heeft meteen al succes ook, een flinke baars spartelt omhoog. Iet-wat afgunstig kijkt Wimpie toe.

„Als we daar 's gingen zitten,” stelt Puypkrijdt voor.

„Niks d'r fan,” beslist zijn leermeester. „Hier motte we weze.” Want op precies die zelfde plek heeft Wimpie onlangs z'n formidabele vangsten gedaan.

Het is een mooie dag en het is best uit te houden aan den waterkant. Er waait een zoel windje, dat het riet doet ruischen. Eindeloos strekt de groene polder zich uit met hier en daar een kerktorentje. Puypkrijdt krijgt het benauwd onder z'n zuidwester. En wat

erger is, de vangst laat op zich wachten. Al een paar keer heeft Wimpie het bootje verlegd, doch het succes blijft uit. De penningmeester van D.L.B. zit binnensmonds te sakkeren. Dat die weergasche visch vandaag niet wil bijten! Er blijft hem slechts één troost: na zijn eersten baars, heeft Overstappie óók niets meer gevangen.

Overstappie doet overigen niet veel moeite om z'n vangst te vergrooten, hij heeft een ander vermaak ontdekt. Als je 'n stukje vlier handig bewerkt, krijg je 'n fluit en als je daar heel hard op blaast, komt er zoowaar nog geluid uit ook! En zoo laat Overstappie z'n dobber rustig dobberen, z'n fluit piept en snerpt, een en ander zeer tot genoegen van zijn aas, bestaande uit een klomp wriemelende wormen, die thans uit het blikje omhoog krullen.

„Wat die stomme beeste muzikaol benne!” verwondert zich de fluitist. „Hiero! Komt dat sien, komt dat sien. Fakir Ali Ben Overstappie as wurremebezweerder! Sie de piere huppele op de maat fan de tooverfluit, se benne kompleet onder hypnose. Laot ie effe fijn sijn! Straks gaon ik nog op 'n plank met spijkers sitte. . . . Wie heb d'r 'n touw om omhoog te gooie? Dan sal Overstappie de Geheimzinnige effe 'n móórdnummertje weggeve: touwklimme naor de maon! Kom in de tent, kindere en militaire hallef geld. Niet soo dringe an de kassa, anders worde de piere wild. . . . Komt dat sien, Overstappie, 't wonder fan deze eeuw, hij slikt aordappelmessies en veiligheidsspelde. . . . Muziek!” En hij begint weer vervaarlijk te blazen op zijn vlierfluit.

Dat is allemaal nu wel mooi en aardig, doch Wimpie in het bootje apprecieert de luidruchtige manifestaties van Overstappie den Geheimzinnige slechts matig. Of visschen al dan niet doof zijn, is door de diverse commissies, die dit vraagstuk achtereenvolgens voor het genootschap „De lollige brasem” in studie hebben genomen, nooit afdoende opgelost, doch vast staat, dat bij het hengelen de meest absolute rust moet worden betracht. En daarom werpt Wimpie een misprijzenden blik op den fluitspeler en fluistert nijdig „Ssst!”

„Wat ssst!” protesteert Overstappie. „Ik sal toch seker me eige piere wel magge dresseere! Hiero, d'r maakt d'r al eentje 'n salto mortale!”

„Maor hoe kenne wij nou vissche as jij soo tekeer gaot?” vraagt de getergde Wimpie.

„Vissche kenne jullie toch niet,” beweert Overstappie. „Daor sit nou 'n orrisjineel bestuurslid fan 'n hengelcollege en ie heb nog geen één keer tuk gehad. Maor ik heb me fangst al binne. . . .” En weer knerpt de fluit.

„Gelijk heeft ie,” meent Puypkrijdt. „Zouwen we nou toch niet. . . .”

„Niks!” drukt Wimpie deze nieuwe rebellie den kop in. „We blijve hier.”

„Als ik m'n visschen maar krijg,” moppert de drogist. „Een snoek. . . .”

„Je kop in een doek!” rijmt Wimpie woest. „As 't nou niet uit is, gooi ik de boel d'r bij neer. D'r binne geen snoeke!”

„Fakir Ali Ben Overstappie as wurremebezweerder. . . .”

„Fakir Ali Ben Overstappie ontsluiert hede, verleje en toekomst!” brult Overstappie weer. „Hij werkt met 't ei en met koffiedik. D'r benne wél snoeke, maor ze durve niet bij die pieremegoggel komme fanwege die malle suidwester!”

Daar gaat Wimpie niet eens op in, dat is leekenpraat. In Juli kan je geen snoek vangen, 't is zelfs verboden. Ze zijn er eenvoudig niet en daarmee uit. En voor den zooveelsten keer vernieuwt Wimpie z'n deeg eens.

Puypkrijdt zucht en geeft een ruk aan z'n gloed-nieuwen suidwester, die 'n benauwde dracht blijkt op een stralenden Julidag. Als hij nu maar één keer beet kreeg. Zachtjes deint het bootje. Puypkrijdt staart naar z'n dobber, het pennetje wiegt in de schittering van het water. En dan valt Puypkrijdt zoetjes in slaap. . . .

Puypkrijdt's groote arontuur

Het is ten slotte een voorn, die zich over Puypkrijdt's lot ontfermt en als hij eenmaal aan den haak zit, trekt hij zoo hard, dat de drogist verschrikt ontwaakt. Wat is dat? Z'n heele dobber is weg!

„Wimpie!” hijgt hij ontdaan.

„Wat nou weer?” vraagt de penningmeester van D.L.B. boos. 'n Halve dag vruchteloos hengelen heeft zijn humeur er niet beter op gemaakt. Dan ziet hij Puypkrijdt's lijn en meteen is Wimpie actief. „Ophalen!” commandeert hij.

Doch juist als het spartelende voortje eenmaal boven is geweest en Puypkrijdt in zijn opwinding het snoer weer laat glippen, wordt er opeens van dichtbij een soort torpedo afgevuurd. Pijsnel schiet een schaduw door het groenige water, een formidabele ruk aan den hengel. . . . bijna slaat Puypkrijdt overboord.

„Wa. . . . wa. . . . wat was dat?” stottert hij. Doch Wimpie is een oogenblik sprakeloos. Als ervaren visscher herkent hij de zware rukken aan den hengel. Hoe bestaat 't? Puypkrijdt heeft een voortje verschalkt, maar het arme voortje werd de prooi van een vraatzuchtigen snoek. En die is het, die

nu zoo te keer gaat en het tweetal in het bootje voorloepig voor moeilijke problemen stelt.

„Hier die hengel!” gilt Wimpie als hij van z'n eerste verbazing bekomen is en maar al te graag volgt de verschrikte Puypkrijdt dit bevel op. Want het wilde tooneel, dat nu volgt, zal hij z'n heele leven niet vergeten. Wimpie tiert en brult, Overstappie staat als 'n bezetene op den oever te springen en het bootje maakt steeds grootere schommelingen. En als Wimpie den hengel weer eens doet zwiepen, kapseist het ranke vaartuigje bijna. Puypkrijdt is op het achterbankje neergeploft en houdt z'n handen voor 't gezicht.

„Laat die snoek maar schieten,” huilt hij.

„An me nooit niet!” krijst Wimpie.

„Hup!” En opnieuw helt het schuitje vervaarlijk over.

„Laat me d'r uit,” smeekt de ongelukkige Puypkrijdt. Hij heeft geen drogen draad meer aan z'n lijf.

Overstappie kan haast geen adem meer krijgen. „De admiraol wordt 'n tikkie seesiek!” hijgt hij.

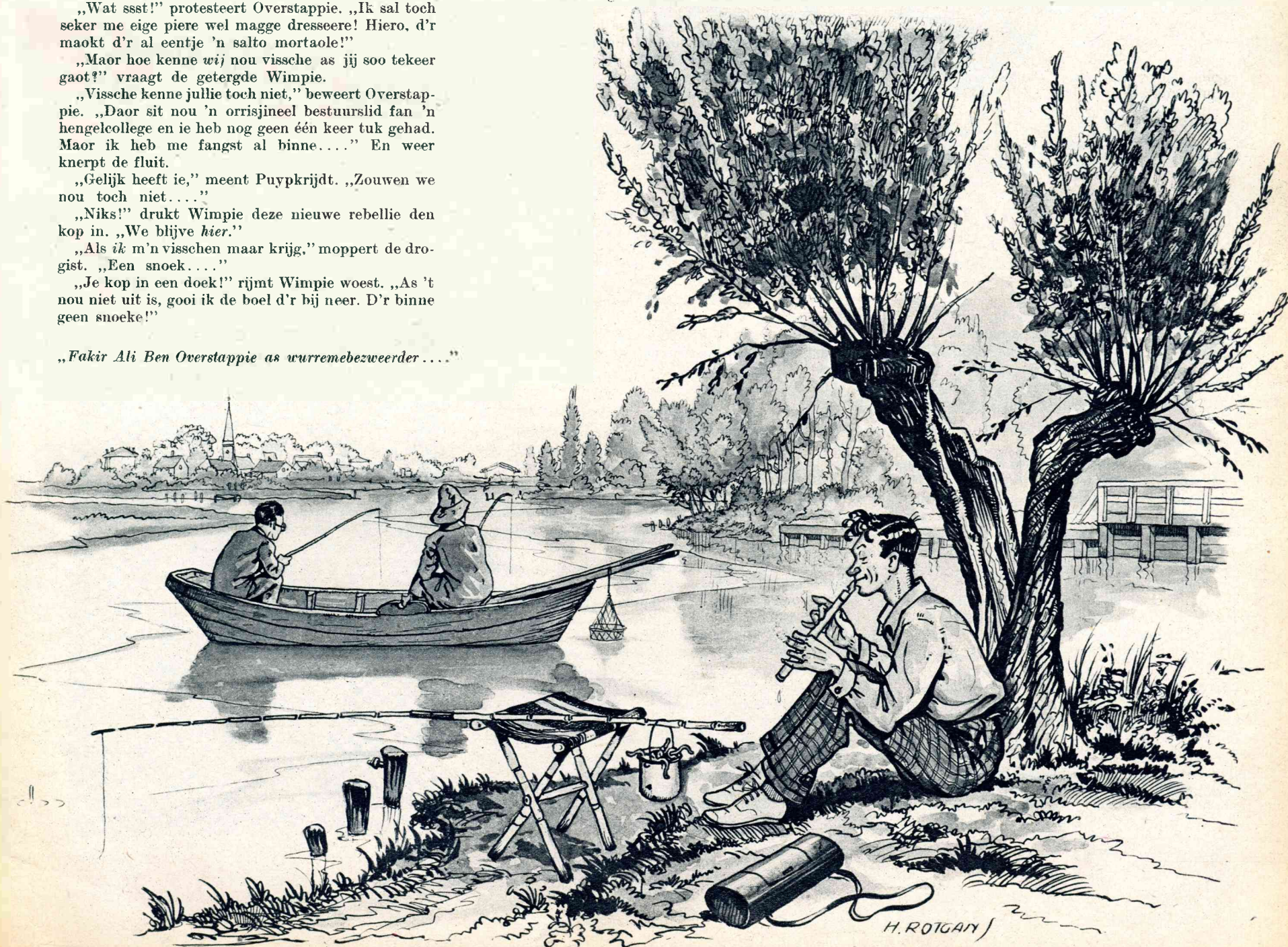
„Gooi 't anker uit, seeheld!”

Drie volle uren duurt de wilde worsteling tusschen Wimpie en den weerbarstigen snoek. Meer dood dan levend kan Puypkrijdt eindelijk aan land stappen.

Maar toch is het een stralende Puypkrijdt, die dien avond in zijn dorpje terugkomt. Z'n mooie suidwester is hij kwijt, hij voelt zich als geradbraakt en in z'n fonkelnieuwe oliejas zit een groote scheur. Maar in z'n leefnet, zorgvuldig door krantenpapier onttrokken aan de blikken van al te nieuwsgierige veldwachters, zit de snoek, de wondersnoek van vijftientig pond, gevangen door drogist Puypkrijdt in een tijd, dat er volgens alle deskundigen eenvoudig geen snoek is!

Wel twintig keer moet de trotsche hengelaar zijn vrienden van de kegelclub het verhaal vertellen en steeds komt de figuur van Puypkrijdt triomfantelijker uit het verhaal te voorschijn. „Want, zie je,” zegt Puypkrijdt. „Die Amsterdammers zijn beste jongens, maar visschen. . . dat kenne ze niet!”

L.

Een vroolijk Jumpertje

in open patroon

BOVENWIJDTE ONGEVEER 88-90 CM

Voor dit aardige jumpertje kiezen we vroolijke, frissche tinten. Eventueel kunnen we er een ceintuur in één van de kleuren bij dragen.

Benodigdheden: Ong. 75 g roode, ong. 75 g witte en ong. 75 g blauwe, dunne driedraads kantwol, 2 lange aluminium breinaalden met knop nr. 2½, 7 knoopvormen en 10 drukknoopjes.

Maten: Bovenwijdte ong. 88-90 cm; taillewijdte ong. 76-80 cm; lengte ong. 56 cm; mouwlengte ong. 28 cm.

Het rugpand.

Met de blauwe wol zetten we 110 st. op en breien hierboven eerst 4 naalden r. (2 ribbels); daarna breien we 2 naalden in tricotsteek (de heengaande naalden r. en de teruggaande naalden av.), waarna we verder breien met de roode wol:

7e naald: 1 r., verder steeds afwisselend: omslaan, 2 st. r. te zamen breien; eindigen met 1 r.

8e naald: averecht.

Nu breien we met de witte wol 4 naalden in tricotsteek, waarna we met de roode wol breien:

13e en 14e naald: als 7e en 8e naald.

We breien nu 4 naalden in tricotsteek met de blauwe wol.

De laatste 12 naalden, dus de 7e tot en met 18e naald, vormen het patroon en we herhalen ze voortdurend. Uit den eersten en laatsten steek van de 51e, 63e, 75e, 87e, 99e, 111e, 123e en 135e naald breien we 2 st. (126 st.). Voor de *armsgaten* kanten we aan het begin van de 159e en 160e naald 5 st. af, aan het begin van de 161e en 162e naald 2 st. en aan het begin van de 163e, 164e, 165e en 166e naald 1 st. (108 st.). Bij de 175e naald kanten we alle st. af.

Voor den pas zetten we met de blauwe wol 44 st. op en breien hierboven in patroon. Aan het einde van de 10e, 18e, 26e, 34e, 42e en 50e naald zetten we er 1 st. bij op (50 st.). Aan het begin van de 101e, 109e, 117e, 125e, 133e en 141e naald breien we 2 st. te zamen (44 st.). Bij de 149e naald kanten we alle st. af.

't Linkervoorpand.

We beginnen aan den onderkant, zetten met de blauwe wol 70 st. op en breien hierboven op dezelfde wijze als bij het rugpand. Aan het einde van de 16e, 28e, 40e, 52e, 64e, 76e, 88e, 100e, 112e, 124e, 136e en 148e naald zetten we er 1 st. bij op (82 st.).

Voor het *armsgat* kanten we aan het begin van de 159e naald 12 st. af, aan het begin van de 161e naald 3 st., aan het begin van de 163e, 165e en 167e naald 2 st. en aan het begin van de 169e naald 1 st. (60 st.). Bij de 175e naald kanten we alle st. af.

Voor den pas zetten we 44 st. op met de blauwe wol en breien hierboven in streep patroon. Aan het einde van

de 10e, 18e, 26e, 34e en 42e naald zetten we er 1 st. bij op (49 st.). Voor den *hals* kanten we aan het begin van de 49e naald 4 st. af, aan het begin van de 51e naald 3 st., aan het begin van de 53e, 55e en 57e naald 2 st. en aan het begin van de 59e, 61e en 63e naald 1 st. (33 st.). De 73e tot en met 80e naald breien we in tricotsteek met de blauwe wol, waarna we afkanten. Van deze laatste 8 naalden slaan we 4 naalden terug en maken een zoompje.

Het rechtersvoorpand breien we op dezelfde, doch tegengestelde wijze.

De mouw.

Met de blauwe wol zetten we 20 st. op en breien hierboven in patroon. Aan het einde van de 1e en 2e naald zetten we er 3 st. bij op, aan het einde van de 3e en 4e naald 2 st. (30 st.), aan het einde van de 5e tot en met 44e naald 1 st. (70 st.), aan het einde van de 45e tot en met 50e naald 2 st. en aan het einde van de 51e en 52e naald 3 st. (86 st.).

Aan het begin en einde van de 57e, 61e, 65e, 71e, 77e, 83e, 89e, 95e, 101e, 107e en 113e naald breien we 2 st. te zamen (64 st.). Nu breien we nog 6 naalden recht met de blauwe wol en kanten daarna af.

We persen nu de verschillende deelen luchtig onder een vochtigen doek op en naaien ze in elkaar.

Voor het *strikje* zetten we met de blauwe wol 228 st. op en breien hierboven 16 naalden in patroon. Bij de 17e naald kanten we af. We persen dit strikje nu even luchtig onder een vochtigen doek op en naaien het langs den hals, en wel zoodanig, dat we de uiteinden kunnen strikken. Om de knoopvormen te overtrekken haken we 4 lossen en sluiten deze tot een ring; daarna haken we als volgt:

1e toer: 8 vasten om den lossenring.

2e toer: 2 vasten in iedere vaste van den vorigen toer (16 vasten).

3e toer: * 1 vaste in de eerste vaste, 2 vasten in de

volgende vaste. Vanaf * steeds herhalen (24 vasten).

4e toer: * 1 vaste in de eerste en 1 vaste in de tweede vaste, 2 vasten in de volgende vaste. Vanaf * steeds herhalen (32 vasten).

5e toer: * in ieder der eerste 3 vasten 1 vaste, 2 vasten in de volgende vaste. Vanaf * steeds herhalen (40 vasten).

6e en 7e toer: vasten.

Daarna breken we den draad af en naaien dit gehaakte lapje om den knoopvorm. We haken steeds den knoop in de kleur van de streep, waarop hij ge-naaid wordt. Deze knopen naaien we nu op het voorpand, evenals de drukknoopjes voor de sluiting. Langs den geheelen omtrek haken we ten slotte met de blauwe wol 2 toeren vasten.

Een warme „zak” voor baby

Dat de buitenlucht goed is voor onze kleintjes, is overbekend. Vele moedertjes zetten dan ook haar baby buiten in den wagen, wanneer het weer dit maar eenigszins toelaat, en geven ze zoo een heerlijk lucht- of zonnebad. Dikwijls nu is het noodzakelijk, dat we ze toedekken met een warm dekontje, daar ze anders kou zouden vatten. Goed verzorgd laat moeder ze dan achter. Maar o wee, als ze eventjes later eens om het hoekje kijkt; bijna altijd steekt er een bloot beentje boven den wagen uit; die kleine hummels kunnen nu eenmaal niet stil liggen.

Een uitkomst brengt dan deze warme zak, die van onderen dicht is. Baby kan nu spartelen zooveel hij wil; eruit komen kan hij niet meer, of hij zou al héél slim moeten zijn.

Benodigdheden: ong. 75 g witte en ong. 75 g rose babywol, 2 lange aluminium breinaalden met knop nr. 2½, een haaknaald nr. 3 en 2 witte parelmoeren knopen.

Maten: Lengte (zonder schouderbandjes) ong. 48 cm; breedte ong. 38 cm.

Het voorpand breien we met de rose wol.

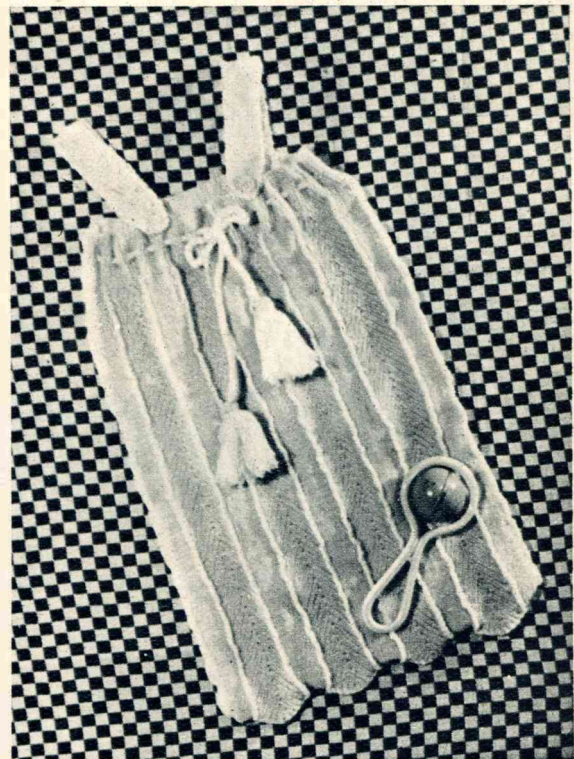
We zetten 116 st. op en breien hierboven eerst 9 naalden steeds afwisselend 1 r., 1 av. (r. boven r. en av. boven av.).

10e naald: * 1 r., 1 av., omslaan, 2 st. r. te zamen breien. Vanaf * steeds herhalen. De volgende 9 naalden breien we weer steeds afwisselend 1 r., 1 av.; daarna breien we als volgt:

1e naald: * 8 r., een overhaling (1 st. afhalen, 1 r. breien en den afgeh. st. over den gebr. st. halen), 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., uit den volgende st. 3 st. breien (door vóór, achter en nog eens vóór in te steken), 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., 2 st. r. te zamen breien. Vanaf * steeds herhalen.

2e naald: r. boven r. en av. boven av., terwijl we de 3 st., uit één st. gebreid, 1 av., 1 r., 1 av. breien.

3e naald: * 8 r., een overhaling, 1 r., 1 av., 1 r.,

1 av., 1 r., 1 av., 1 r., uit den volgende st. 3 st. breien, 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 1 av., 1 r., 2 st. r. te zamen breien. Vanaf * steeds herhalen.

4e naald: r. boven r. en av. boven av., terwijl we de 3 st., uit één st. gebreid, nu 1 r., 1 av., 1 r. breien.

Deze laatste 4 naalden vormen het patroon en we herhalen ze nu voortdurend. Bij de 201e naald kanten we af.

Het rugpand breien we geheel op dezelfde wijze, doch met de witte wol.

De schouderbandjes

Met de rose wol zetten we 10 st. op en breien hierboven in ribbelpatroon (alle naalden recht). Bij de 94e naald kanten we voor het knoopsgat de middelste 2 st. af; bij de volgende naald zetten we deze st. er dan weer bij op. Aan het begin van de 96e en alle volgende naalden breien we 2 st. te zamen, tot we nog 3 st. over hebben, waarna we deze 3 st. te zamen breien.

We persen de verschillende delen nu luchtig onder een vochtigen doek op. Nu haken we langs de zijkanen van het voorpand en eveneens langs de schuine strepen met de witte wol steeds afwisselend 1 vaste, 1 losse (alleen langs het gedeelte in patroon gebreid), waarna we de verschillende delen in elkaar naaien; ook de onderkanen naaien we aan elkaar. De knoopsgatjes festonneeren we, terwijl we de knopen op het voorpand naaien. Door den gaatjes-toer rijgen we een koord gehaakt van vasten (4 draden gebruiken). Aan de uiteinden van dit koord bevestigen we daarna een rose en een wit kwastje.

Eenvoudige gerechten van kruisbessen en aalbessen

KLEINE KRUISBESSENPUDDINKJES

(4 PERSONEN)

1½ pond kruisbessen, 150 g glucose, 50 g suiker, 10 blaadjes gelatine. Wasch de kruisbessen en verwijder de kleine blaadjes. Zet ze op met een bodem water en laat de vruchten tot moes koken. Voeg er dan de glucose en de suiker bij en laat alles samen nog even doorkoken. Week de gelatine in ruim koud water, knijp ze uit en voeg ze van het vuur af bij het kruisbessenmoes. Laat den pudding onder af en toe omroeren gelechtig worden en doe de massa over in een met koud water ongespoelden puddingvorm. Stort den pudding, zodra hij stijf en koud is op een glazen schotel, die met water is afgespoeld en presenter er desverkiezende een vanillesaus bij.

KRUISBESSENMOES

(4 PERSONEN)

1 kg kruisbessen, 150 g glucose, 50 g suiker, wat aardappelsago. Wasch de kruisbessen en laat ze op een vergiet uitlekken. Zet ze daarna op in een pan met dikken bodem en laat ze op een zacht vuurtje koken. Roer geregeld in de pan om aanbranden te voorkomen. Wrijf de massa, zodra de vruchten gaar zijn, door een fijne zeef. Vermeng ze met de glucose en de suiker. Zet het moes nog even op het vuur. Maak de aardappelsago aan met een scheutje water en roer dit papje door het moes. Laat het onder voortdurend roeren doorkoken en gaar worden. Doe het moes over in een glazen schaal en garneer het desverkiezend met wat schuimpjes.

KOUDE SOEP VAN ROODE BESSEN

(4 PERSONEN)

1½ kg roode bessen, 100 g glucose, 50 g suiker, wat aardappelsago of aardappelmeel, ¾ l water.

Wasch de bessen en ris ze af. Zet 1 kg op met het water en kook de massa tot de bessen geheel zijn stukgekookt. Zeef de vloeistof door een fijne zeef en wrijf de vruchten er door. Vermeng ze daarna met de suiker en de glucose, maak het aardappelmeel of de aardappelsago aan met een scheutje water, roer het papje door de soep en laat deze onder roeren doorkoken. Koel de soep af, schep ze in diepe borden en voeg aan ieder bord een gedeelte van de achtergehouden bessen toe.

VRUCHTENSAPVLA

(4 PERSONEN)

1 kg bessen, 50 g maïzena, 75 g glucose, 50 g suiker, water. Wasch de bessen en breng ze met het aanhangende water aan de kook. Wrijf ze vervolgens door een fijne zeef. Voeg aan het moes zoveel water toe tot ongeveer een hoeveelheid van ¾ l is verkregen. Strooi er de suiker door en voeg er de glucose bij. Maak de maïzena aan met een scheutje water. Voeg dit papje bij de vloeistof en laat de vla onder voortdurend roeren doorkoken en gaar worden. Doe ze in een glazen schaal en garneer ze desverkiezende met wat stijfgeklopt eiwit of met een paar schuimpjes.

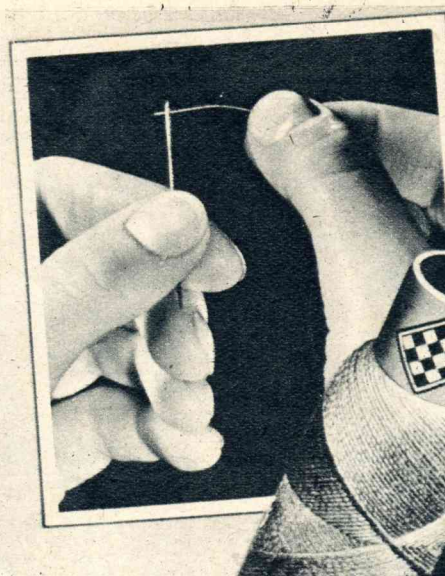
VRUCHTENSЛААТJЕ

(4 PERSONEN)

1 pond roode bessen, 1 pond kruisbessen, 2 dl limonadestroop, wat suiker. Ris de roode bessen af en wasch ze, maak de kruisbessen schoon, wasch ze eveneens. Schep de vruchten door elkaar. Giet er de limonadestroop over en voeg er 1 à 2 eetlepels suiker bij. Laat het slaatje een paar uur staan, schep het geregeld om, zodat de smaken goed door kunnen trekken. Doe het daarna op in een glazen schaal. Geef er desverkiezende een droog biscuitje bij.

Wat zullen we eten?

Zondag:	Kerriesoep. Varkensfricandeau. Snijboonen. Aardappelen.
Maandag:	Koud vleesch. Postelein. Aardappelen. Bessenvla.
Dinsdag:	Zomererwtensoen. Gebakken beschuit.
Woensdag:	Krabbetjes. Rabarber. Aardappelen. Rijstebrij.
Donderdag:	Runderlapjes. Worteltjes. Aardappelen. Maïzenapudding.
Vrijdag:	Magere macaronisoep. Harde eieren. Sla. Aardappelen.
Zaterdag:	Gebakken spek. Capucijners. Aardappelen. Vermicellipap.

Gütermann's
Naaizijde

STERK
ELASTISCH
KLEURECHT

Let op het
handelsmerk:
Het schaakbord!

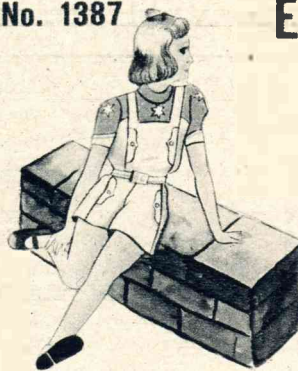

Voor mooie zomerdagen
is dit kapsel bedoeld. Het zal ook Uw gelaat de bekoorlijke omlijsting geven van: "Mooi haar valt op". De voorwaarde voor zulk een verrukkelijk kapsel is steeds de zeepvrije en niet-alkalische haarverzorging met "Zwartkop".

ZWARTKOP SHAMPODOR
SHAMPODOR-BLOND

No. 1387

Een aardig Sportpakje zonder stamkaart!

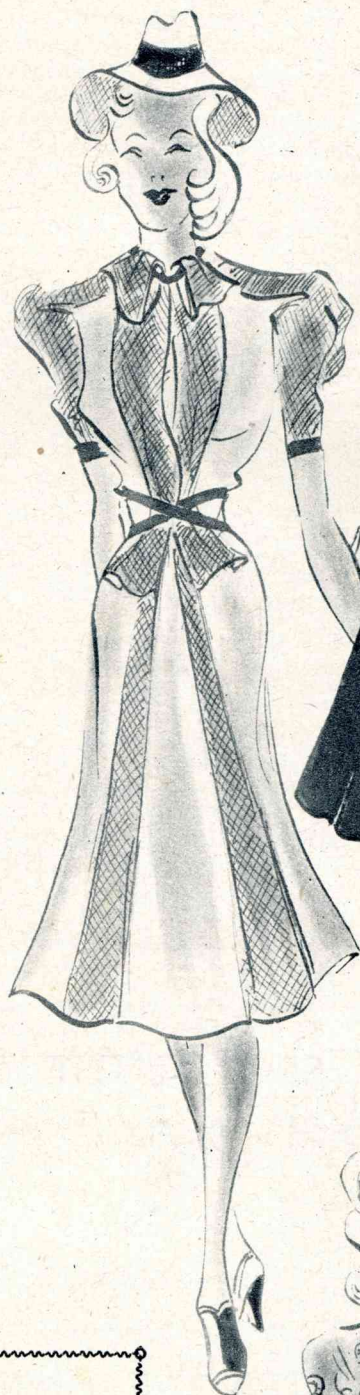
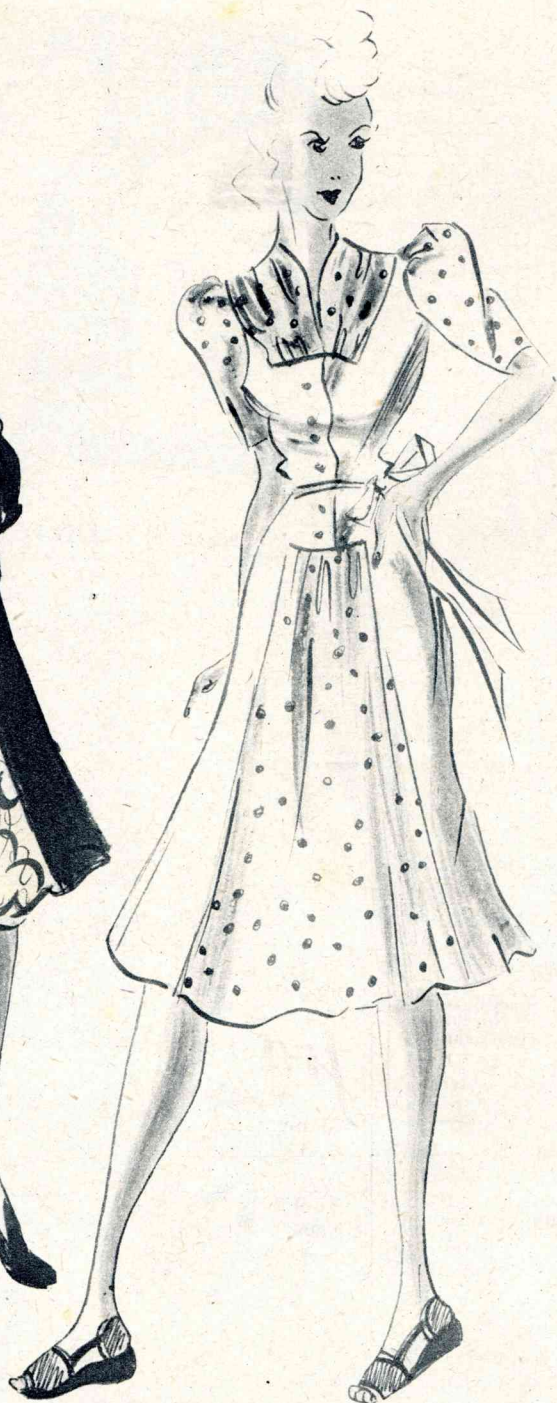

KNIPPATRONEN
verkrijgbaar in de
maten 72-76. Prijs:
20 CENT PER STUK

Het hierbij afgebeelde sportpakje voor meisjes van 8 tot 11 jaar kunt U zelf maken uit 2 m linnen van 70 cm breed. Zoals U weet, hebt U voor het koopen van zomerstof geen stamkaart nodig en... het knippatroon ligt al klaar voor directe levering uit voorraad.

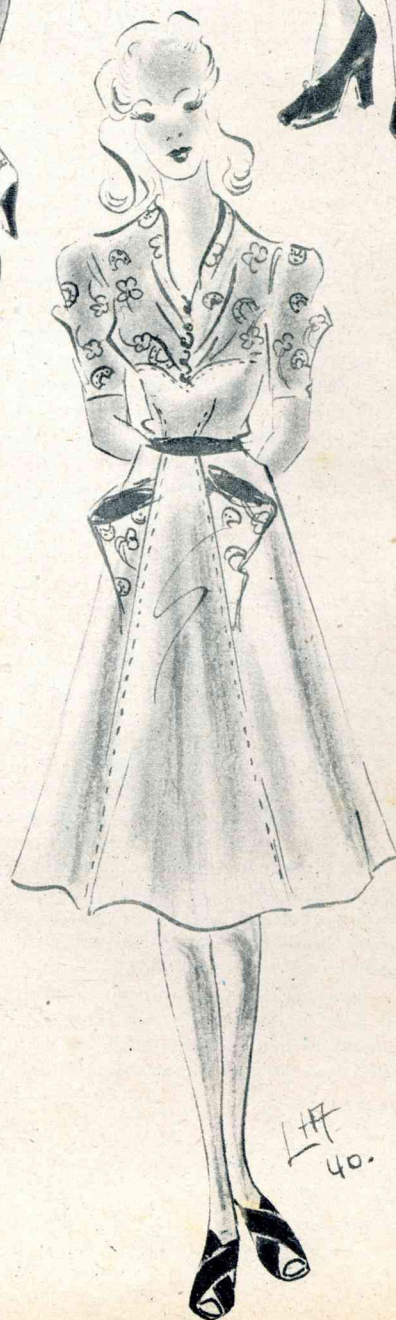
Bestellingen kunnen geschieden: bij Uw agent of bezorger; door girostorting op no. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan

PATRONENKANTOOR PANORA
Nassauplein 1 Haarlem

Kleinere Coupons zonder stamkaart

Wij brengen heden verschillende voorbeelden van veranderingen in beeld, die men dank zij het feit, dat coupons van niet meer dan 1.25 m vrij zijn, aan het bestaande toilet aangebracht kunnen worden. Natuurlijk spreekt het vanzelf, dat ook andere lapjes kunnen dienen. Het gaat om veranderingen, welke weinig of niets kosten, maar die een kledingstuk toch een geheel ander aanzien geven. De eerste japon is uitstekend geschikt voor zwaardere figuren. Ook een oude mantel zou op de geschetste manier opgeknapt kunnen worden. De volgende teekeningen doen verschillende ideeën aan de hand om in het bijzonder een oude jurk op te knappen. Het mantelpakje toont dat een effen manteltje een alleraardigst geheel vormt met een geruit rokje. De afknipsels kunnen benut worden om het kraagje en de zakken af te biezen. Spreekt het vanzelf, dat men geen royaal klokrokje kan krijgen uit éénmaal de hoogte, zoo blijft er voldoende van de toegestane lengte over om een paar klokkende stukjes in den rok te zetten, zoodat 't geheel toch een vlotten indruk maakt.

LH
40.

ZOMERJURKJES VOOR ONZE MEISJES

1309. Genopt jurkje, gegarneerd met een effen blesje, korte taille. Verkrijgbaar in bovenwijdte 60-64. Ben. stof: 1.50 m van 90 cm breed.

1310. Gewerkt jurkje, vierkante hals, ruimte in het voorpand, korte, gladde mouw. Verkrijgbaar in bovenwijdte 64-68. Benodigde stof: 1.75 m van 90 cm breed.

1311. Jurkje van gewerkte stof, voorpanden gegarneerd met bles, taille met ceintuur, korte, wijde mouw. Verkrijgbaar in bovenwijdte 76-80. Benodigde stof: 2.25 m van 90 cm breed.
1312. Overgooier, rokje van stof, met galgen, genopte blouse met wijde korte mouw. Verkrijgbaar in bovenwijdte 72-76-80. Ben. stof: rokje eenmaal de lengte van 140 cm breed; voor blouse 1.50 m van 70 cm breed.
1320. Geruite jurk, ruime hals en voorpand, het geheel gegarneerd met effen strookjes. Verkrijgbaar in bovenwijdte 76-80. Benodigde stof: 2.25 m geruit van 90 cm breed.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassies en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPELLEN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

CORRESPONDENTIE

Mevr. G. te Amsterdam. Een goed recept voor het bakken van wittebrood is het volgende:

1½ pond bloem, 45 g gist, 75 g vet of boter, een snufje zout, 3 dl lauwe melk.

Vermeng de gist met een gedeelte van de lauwe melk. Doe de bloem in een kom, maak in 't midden 'n kuultje en giet er de gist in. Roer er wat bloem door, strooi er dan wat bloem over en laat het „zetsel” onder een vochtigen doek op een lauwe plaats ongeveer 15 minuten rijzen. Voeg er daarna de rest van de melk, het gesmolten en grootendeels afgekoelde vet of de boter en het zout bij en kneed alles tot een glad deeg. Wrijf een broodbus in met olie of boter en vul ze daarna met het deeg. Laat het deeg onder een vochtigen doek op een lauwwarme plaats ongeveer 1 uur rijzen. Bak het brood vervolgens in een heeten oven bruin en gaar in ongeveer 1 uur. Neem het brood direct uit den oven en bestrijk het met water.

Voor het bereiden van cake hebt u nodig:

200 g zelfrijzend bakmeel, 100 g suiker, 100 g boter, 1 ei, ¾ dl melk, een snufje zout.

Roer de boter met de suiker tot room, voeg er daarna het ei en scheutje voor scheutje de melk bij onder voortdurend roeren. Strooi er dan de bloem door, die vermengd is met het zout. Besmeer een cakevorm met boter en strooi er wat bloem over. Doe het deeg hierin en bak de cake in een matig warmen oven in ongeveer 1 uur gaar en goudbruin.

Mevr. H. J. J. R. te Scheveningen. U kunt tuinboonen evenals andere boonen in het zout innemen. U kunt ze echter ook drogen.

Bessensap kan in goed schoongemaakte flesschen worden gedaan, de flesschen worden daarna met een kurk afgesloten en gelakt. Het bessensap blijft dan goed.

Boonenkruid kan ook in het zout worden ingemaakt, maar het is meer aan te raden om het te drogen. U legt het op een papier op een lauwe plaats op de kachel of in de zon en laat het onder af en toe keeren zo lang liggen tot het hard en droog is. Het wordt in een jampotje bewaard.

Zuurkool wordt op de volgende wijze ingemaakt:

Gebruik half witte en half savoyekool en op 8 koolen ongeveer 100 g zout, verder wat jeneverbessen en peperkorrels.

Verwijder de buitenste leelijke bladen van de kool en snipper ze daarna fijn. Maak een steenen pot zeer goed schoon met sodawater, spoel met schoon water en strooi op den bodem een laag zout, leg hierop een laag kool en druk deze stevig aan, strooi er dan een paar peperkorrels en jeneverbessen in en weer 'n laagje zout. Druk de kool stevig aan tot pekkel wordt gevormd. Vul den pot op deze wijze laag om laag. Leg boven op de kool een schoonen doek, daarop een plankje en dan een steen. Controleer de inmaak geregeld en maak het doekje, 't plankje en den steen geregeld schoon.

Mevr. J. d. R. te Drunen. De vetvlekken in den cocoslooper zullen moeilijk te verwijderen zijn. Vet dringt diep in de vezel van het weefsel. Probeer u den looper eens af te nemen met zeep, waaraan u een scheut tetra hebt toegevoegd. Na het afsoppen spoelt u na met water en een scheut azijn om alle zeepresten te verwijderen.

NU de hand aan den ploeg!

Bouw nu aan Uw technische ontwikkeling met de degelijke schriftelijke lessen van:

Vraag kosteloos
P prospectus

PBNA ARNHEM

MW 1

studeer techniek thuis!

Zoo'n fracie tint...

als bijvoorbeeld lichtbruin, bordeaux-rood, oranje-bruin of blauw, kan spoedig verkleurd of bedorven zijn. U kunt Uw modeshoentjes langer „als nieuw” houden door ze regelmatig te verzorgen met het speciaal daarvoor bestemde Tana-schoonheidsmiddel. Uw schoenleverancier heeft voor elke schoensoort het juiste Tana-product en ... in de juiste kleur!

Tana

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

Uitsluitend verkrijgbaar bij de schoenbranche.

Crème de Liqueur blokjes.

Heerlijke likeur-crème, in Droste's pittige chocolade gevat. Vijf verschillende likeursmaken in vijf kleuren stanniool.

Prijs 35 ct. per ons.

**DROSTE
BONBONS**
ALTIJD WELKOM!

Droste

Op de vethoudendheid der verzorgingsmiddelen voor de huid van het kind komt het op de eerste plaats aan.

Het gebruik van Vasenol-preparaten maakt orgaanverwante, biologische verzorging der leerste, méést-bevattelijke huid op iederen leeftijd mogelijk.

Vasenol

Wond- en Kinder-
Poeder
Baby-Crème / Pasta

C. F. VAN DIJL & ZON, DORDRECHT

EEN VERFRISCHEND BAD